

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА МАЛКИТЕ И СРЕДНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА **„РАЗВИТИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА** **БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА” 2007-2013 г.**

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

по открита процедура за подбор на проекти, покриващи определени изисквания за качество, с няколко крайни срока за кандидатстване:
BG161PO003-1.1.04 „Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги”

Приоритетна ос 1: „Развитие на икономика, базирана на знанието и иновационните дейности”

Област на въздействие 1.1: „Подкрепа за иновационни дейности в предприятията”

Операция 1.1.2: „Подкрепа за разработване на иновации от предприятия и внедряването им в икономиката”

Бюджетна линия: 2010 г.

Първи краен срок за набиране на проектни предложения: 07.03.2011 г.

Код по тематична спецификация:	04
Код по форма на финансиране:	01
Код по териториална спецификация:	BG
Код по вид икономически дейности:	00

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЦЕДУРАТА.....	4
1.1. Цели и приоритети на Оперативната програма и цели на процедурата за подбор на проекти	5
1.2. Институционална рамка	7
1.3. Основни дефиниции.....	8
1.4. Режим на държавните помощи	10
1.5. Общ бюджет на процедурата	12
1.6. Размер и интензитет на безвъзмездната финансова помощ (процент на съфинансиране)	12
1.7. Елементи на процедурата	14
1.8. Общи правила за провеждане на процедурата за подбор на проекти.....	15
1.9. Партньорство и допустимост на партньорите.....	16
1.10. Брой предложения по процедурата	16
2. ПРАВИЛА ЗА ДОПУСТИМОСТ ПО НАСТОЯЩАТА ПРОЦЕДУРА.....	16
2.1. Допустимост на кандидатите	17
2.2. Допустимост на проектите/дейностите.....	25
2.3. Допустимост на разходите	29
2.3.1. Допустими разходи	31
2.3.2. Недопустими разходи	36
2.4. Допустимост на изпълнителите от страна на бенефициента и правило за произход.....	37
3. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА	38
3.1. Документи за кандидатстване.....	38
3.1.1. Списък на документите за кандидатстване	41
3.2. Къде и как се изпращат проектните предложения.....	48
3.3. Краен срок за подаване на проектни предложения	49
3.4. Предоставяне на допълнителна информация	50
4. ПРОЦЕДУРА ЗА ПОДБОР НА ПРОЕКТИ	47
4.1. Оценяване и класиране на проектните предложения	47
4.1.1. Оценка на административното съответствие и допустимостта.....	51
4.1.2. Техническа оценка и финансова оценка	49
4.2. Процедура за уведомяване и сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ.....	60
5. ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ	64
5.1. Специфични условия за изпълнението на проекта	67
5.2. Окончателен размер на безвъзмездната финансова помощ.....	68
5.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта.....	66
5.4. Промени в договора и бюджета	66
5.5. Наблюдение на изпълнението на проектите и постигане на заложените резултати ..	69
5.6. Отчитане на проекта	69
5.7. Плащане	67
5.8. Мерки за информизиране и публичност.....	72
6. СПИСЪК С ПРИЛОЖЕНИЯ.....	74

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ГД	Главна дирекция
ДО	Договарящ орган
ДДС	Данък добавена стойност
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДНА	Дълготрайни нематериални активи
ДНФ	Дирекция „Национален фонд”, Министерство на финансите
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЗМСП	Закон за малките и средните предприятия
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗТР	Закон за търговския регистър
ИАНМСП	Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия
КН	Комитет за наблюдение
МЗ	Междинно звено
МИЕТ	Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
МС	Министерски съвет
МСП	Малки и средни предприятия
НВМОП	Наредба за възлагане на малки обществени поръчки
НИРД	Научно-изследователска и развойна дейност
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
ОП	Оперативна програма
ПМС	Постановление на Министерски съвет
СМР	Строително-монтажни работи
УО	Управляващ орган

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЦЕДУРАТА

Въведение

Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO003-1.1.04 “Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги” се реализира в контекста на стратегическите цели на националната икономическа политика за стимулиране на предприемачеството и инвестициите в създаването и разпространението на ново знание, насърчаване на научно-изследователската и развойна дейност, извършвана от предприятията, както и успешното производствено внедряване и пазарна реализация на резултатите от нея. Стимулирането на иновационната активност на българските предприятия е един от водещите приоритети на Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия за периода 2007-2013 г. и конкретно Приоритет 4 „Конкурентоспособност и иновации” с предвидена насока за действие „Насърчаване на предпроектните проучвания и приложните изследвания и тяхната комерсиализация”. Независимо от обстоятелството, че България стартира членството си в Европейския съюз със сравнително ниски позиции по повечето показатели, отчитащи националния иновационен потенциал и степента на развитие на икономика, базирана на знанието, разпространението на европейските принципи, както и усъвършенстването на националната законодателна рамка в областта на насърчаването на иновациите и трансфера на знание дават основания за по-високи очаквания по отношение на предприеманите действия в областта на внедряването и комерсиализацията на иновации.

По данни на EIS - специализирано проучване на Европейската комисия за иновативно развитие, през 2008 година България се отнася към групата на страните с все още изоставащи показатели за иновативно развитие, които са значително по-ниски от средните равнища за Европейския съюз. Съгласно резултатите от посоченото проучване, разходите за научни изследвания в България възлизат на едва 0.5 на сто от БВП при средно ниво за ЕС 1.83 на сто от БВП. Структурата на разходите за НИРД се определя като небалансирана тъй като делът на публичните разходи е два пъти по-голям от дела на разходите, реализирани в частния сектор. Делът на иновативните МСП, които си сътрудничат в процеса на иновативно развитие е едва 3.4 на сто при средно равнище за ЕС - 9.4 на сто¹. развитието на високотехнологичните сектори в страната продължава да изостава в сравнение със средните за Европа равнища. От друга страна, немалък брой регистрирани права по индустриална собственост от страна на българските предприятия не намират икономическо приложение най-вече поради липсата на достатъчно финансови ресурси за финансиране на производственото и успешното пазарно внедряване на разработените иновации.

Повечето предприятия в България въвеждат продукти или процеси, които са нови само за съответната компания (15,7 %), или само за българския пазар (12,1 %), като дела на

¹ Източник: *Годишен доклад за състоянието и развитието на МСП в България, 2008 г.*

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

предприятията, които внедряват иновативни за европейския и международен пазар продукти остава твърде нисък (едва 5,1 %) ².

Една от най-сериозните пречки пред развитието на иновативния потенциал на предприятията и внедряването на нови продукти с висока добавена стойност, е липсата на гъвкави механизми за финансиране - над $\frac{3}{4}$ от българските предприятия финансират иновационната си дейност със собствени средства, което ги ограничава в размера на начинанията и риска, които могат да поемат. Основните области на изоставане са свързани преди всичко с липсата на достатъчно средства за инвестиции в съвременни технологии и оборудване, включително нематериални активи, оптимизиране на технологиите за производство, респективно за създаване и реализиране на иновативни продукти, процеси и услуги, осигуряване на достъп до професионални консултантски услуги във връзка с развитието и оптимизирането на технологиите за производство, респективно за пазарна реализация на създаваните иновативни продукти, процеси или услуги.

Настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е ориентирана към преодоляване на посочените ограничения, чрез предоставянето на интегрирана инвестиционна и консултантска подкрепа на българските предприятия в процеса на внедряване в производството на иновативни продукти, процеси и услуги, както и подкрепа за тяхната успешна пазарна реализация. Тези интервенции ще доведат до увеличаване на броя на успешно внедрените иновативни продукти, процеси и услуги, както и до увеличаване на техния дял в brutния вътрешен продукт на страната.

1.1. Цели и приоритети на Оперативната програма и цели на процедурата за подбор на проекти

⇒ **Общата цел на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 (ОП „Конкурентоспособност”)** е развитие на динамична икономика, конкурентоспособна на европейския и световен пазар.

Целта на подкрепата в рамките на ОП „Конкурентоспособност” е да развие потенциала за конкурентно и ефективно производство и бизнес, да допринесе за увеличаване на икономическия ефект и да подпомогне необходимите структурни промени, с оглед постигането на устойчив напредък. За изпълнение на тези цели се предвижда подкрепа за развитие на производителността на малките и средни предприятия, както и за развитие на иновациите и новите технологии, и за подобряване на бизнес средата.

ОП „Конкурентоспособност” е структурирана в пет приоритетни оси за програмен период 2007-2013 г.:

² Източник: Аналитичен доклад *Българските малки и средни предприятия и участието им в усвояването на Структурните фондове на Европейския съюз, 2006 г.*

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Приоритетна ос 1: „Развитие на икономика, базирана на знанието и иновационните дейности”;

Приоритетна ос 2: „Повишаване ефективността на предприятията и развитие на благоприятна бизнес среда”;

Приоритетна ос 3: „Финансови инструменти за развитие на предприятията”;

Приоритетна ос 4: „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика”;

Приоритетна ос 5: „Техническа помощ”.

Процедура за подбор на проекти: **BG161PO003-1.1.04 „Подкрепа за внедряване в производството на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги”** се отнася към Приоритетна ос 1 на ОП „Конкурентоспособност”, област на въздействие 1.1: „Подкрепа за иновационни дейности в предприятията”, операция 1.1.2. „Подкрепа за разработване на иновации от предприятия и внедряването им в икономиката”.

⇒ **Основната цел на Приоритетна ос 1** е насочена към подобряване на българската иновационна система чрез подкрепа за иновационната дейност и подобряване на про-иновативната инфраструктура. Приоритетна ос 1 е фокусирана върху подпомагане развитието на научно-изследователската и развойна дейност за и от предприятията, с цел укрепване на техния иновативен потенциал и изграждането на подходяща про-иновативна бизнес инфраструктура, която да укрепи връзката наука-бизнес.

Специфичните цели на приоритетната ос включват:

1. Насърчаване на развойната дейност и внедряването на иновации в предприятията.
2. Защита на индустриалната собственост на българските предприятия и изследователски организации.
3. Развитие на благоприятна про-иновационна среда в подкрепа на бизнеса.

⇒ **Основната цел на настоящата процедура** за подбор на проекти е да предостави интегрирана консултантска и инвестиционна подкрепа на българските предприятия в изпълнението на успешни проекти за внедряване в производството и пазарна реализация на иновативни продукти, процеси и услуги (като услугите следва да са резултат от внедрен иновативен процес или продукт) с висока добавена стойност.

Подкрепата по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е изцяло насочена към български предприятия, които имат капацитета да внедрят в производството иновативни продукти, процеси или услуги – собствена разработка, както и да осигурят тяхната успешна пазарна реализация като гарантират ненарушаването на права върху чужда интелектуална собственост.

Индикатори за измерване степента на постигане на основната цел на процедурата:

- брой създадени работни места;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

- брой НИРД проекти, реализирани от подкрепените предприятия;
- брой реализирани инвестиционни проекти;
- създадени инвестиции;
- брой проекти за подобряване на ИКТ (информационно-комуникационните технологии) в предприятията;
- брой проекти в подкрепа на бизнеса, предприемачеството и новите технологии;
- брой НИРД проекти, подкрепени за въвеждане на пазара.

1.2. Институционална рамка

Комитет за наблюдение на НСРР

Следи напредъка при постигането на целите и приоритетите на НСРР 2007-2013 въз основа на дефинираните в нея индикатори и др., съгласно ПМС №182/21.07.2006 г. (обн., ДВ, бр. 62/2006 г.).

Комитет за наблюдение на ОП „Конкурентоспособност”

Одобрява критериите за избор на операции по ОП „Конкурентоспособност”, осъществява наблюдение, одобрява корективни мерки и др., произтичащи от Регламент № 1083 / 2006 и ПМС 182/21.07.2006 г.

Управляващ орган

Управляващ орган на ОП „Конкурентоспособност” е дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ). УО отговаря за цялостното програмиране, управление, наблюдение, контрол и оценка на дейностите и приоритетите по програмата съгласно Регламент № 1083/2006.

Междинно звено (МЗ)

Управляващият орган на ОП „Конкурентоспособност” делегира функции и задачи, свързани с управлението, изпълнението, мониторинга и контрола по изпълнение на операциите по Приоритетна ос 1 и 2 на оперативната програма на Междинно звено, съгласно Регламент № 1083/2006 и сключено Междуинституционално споразумение между МИЕТ и ИАНМСП. Междинно звено е Изпълнителната агенция на насърчаване на малките и средни предприятия (ИАНМСП), което отговаря за набиране на проектни предложения, тяхната оценка, мониторинг и отчитане на процедурата за безвъзмездна помощ. Междинното звено е Договарящ орган по смисъла на чл. 2, т. 2 от ПМС № 121 от 31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз (ПМС № 121/31.05.2007 г., обн., ДВ, бр. 45/2007 г.).

Сертифициращ орган

Сертифициращ орган на Оперативната програма е дирекция „Национален фонд” на Министерство на финансите. Съгласно чл. 61 от Регламент № 1083/2006, Сертифициращият орган е отговорен за сертифициране на разходите, извършени от бенефициентите.

Одитен орган

Одитен орган на ОП „Конкурентоспособност” е Изпълнителна агенция „Одит на средствата

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

от Европейския съюз” към министъра на финансите. Съгласно чл. 62 от Регламент № 1083/2006, Одитният орган на оперативната програма е отговорен за извършване на одити за проверка на ефективното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма.

Централно координационно звено

Централното координационно звено е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на НСРР в процеса на усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в страната. Тази функция се осъществява от дирекции: „Програмиране на средствата от Европейския съюз”, „Мониторинг на средствата от Европейския съюз” и „Информация и системи за управление на средствата от Европейския съюз” в администрацията на Министерски съвет, съобразно функциите им определени с Устройствения правилник на МС и на неговата администрация.

Насоките за кандидатстване могат да се изменят, когато това се налага в резултат на настъпили промени в националната или европейската нормативна уредба, отнасящи се до настоящата процедура за подбор на проекти в съответствие с чл. 14, ал. 8 - 10 от ПМС №121 от 31.05.2007 г.

1.3. Основни дефиниции

За целите на настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са възприети следните дефиниции:

Кандидат	Всички физически и юридически лица и техни обединения, които кандидатстват за безвъзмездна финансова помощ чрез подаване на проектно предложение.
Проектно предложение	Предложение, подадено от кандидат, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнението на определен проект, включващо формуляр за кандидатстване и други придружителни документи.
Проект	Съвкупност от взаимосвързани и взаимодопълващи се дейности с предварително определена/и цел/и, необходими ресурси и времева рамка за изпълнение, водещи до постигането на конкретни количествено-измерими резултати.
Дейност	Задача или група от задачи (действие или група от действия), които имат (водят до постигане на) конкретен резултат (резултат/продукт) и чрез които се реализира изпълнението на съответния проект.
Безвъзмездна финансова помощ	Без това да противоречи на чл. 108 от Регламент (ЕО, Евроатом) No 1605/2002, това са средства, предоставени от ОП „Конкурентоспособност”, включително съответното национално съфинансиране, с цел изпълнението на одобрен проект, насочен към постигане на определени резултати.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Бенефициент на безвъзмездна финансова помощ	Лицата, посочени в чл. 2, пар. 4 от Регламент (ЕО) No 1083/2006: стопански субект, организация или предприятие, публичен или частен, който отговаря за започването или за започването и изпълнението на операциите. В рамките на схемите за помощ по член 87 от Договора, бенефициентите са публични или частни предприятия, които изпълняват отделен проект и получават публична помощ.
Изпълнител, определен от страна на бенефициента	Изпълнители на дейности по проекта, възложени им от бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ. Изпълнителите от страна на бенефициента не са партньори и условията и редът за определянето им са уредени в ПМС № 55/12.03.2007 г., Закона за обществените поръчки и подзаконовите актове по прилагането му, както и в утвърдените от Управляващия орган Насоки.
Договор за безвъзмездна финансова помощ	Договор, сключен между ръководител на Договарящ орган или упълномощено от него лице и бенефициент за предоставяне и разходване на безвъзмездна финансова помощ с цел изпълнение на одобрен проект.
Договарящ орган	Орган, който провежда процедури за набиране и оценка на проектни предложения и сключва договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. На основание подписано Междуинституционално споразумение с Управляващия орган, ИАНМСП, определена за Междинно звено на оперативната програма, изпълнява функциите на Договарящ орган по процедурите по Приоритетни оси 1 и 2 на ОП „Конкурентоспособност”.
Ръководител на Договарящ орган	Ръководителят на администрацията, в рамките на чиято структура се намира Договарящия орган или упълномощеното от него длъжностно лице.
Нередност	Всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие на стопански субект, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход.
Иновативен продукт	Нов или значително усъвършенстван продукт, който може да представлява, както краен продукт за продажба на трети лица, така и база за производство на други продукти или предоставяне на услуги.
Иновативен процес	Нов или значително усъвършенстван метод за по-ефективно, по-качествено или по-бързо постигане на определени резултати.
Иновативна услуга	Нова или значително усъвършенствана услуга, предоставяна на база иновативен продукт или процес.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

ВАЖНО: По настоящата процедура не се считат за иновации малки промени или подобрения, увеличаване на количеството произвеждана продукция чрез прибавяне на производствени или логистични системи много близки до вече съществуващи такива, изваждане от употреба на определен процес, само подмяна на дълготрайни-материални активи (ДМА) или надграждането им, промени, произтичащи изцяло от промени в цените на производствените фактори, сезонни или други циклични промени, търговия с нови или значително подобрени продукти.

1.4. Режим на държавните помощи

Приложимите режими на държавни помощи по отношение на безвъзмездната финансова помощ, предоставяна по настоящата процедура за подбор на проекти, са както следва:

1) Регионална инвестиционна помощ – режим „групово освобождаване” съгласно Глава I, чл. 12 и Глава II, Раздел 1, чл. 13 на Регламент на Комисията (ЕО) № 800/2008 от 6 август 2008 година относно деклариране на някои категории помощи за съвместими с общия пазар в приложение на членове 87 и 88 от Договора (Общ регламент за групово освобождаване, публикуван в Официален вестник на Общността (ОВ L 214/09.08.2008), прилаган за частта от проекта, касаеща доставката на оборудване и извършването на строително-монтажни работи (СМР) по Елемент „Инвестиции”.

2) Режим „de minimis” (минимална помощ) съгласно Регламент на Комисията (ЕО) 1998/2006 от 15 декември 2006 г. относно прилагането на чл. 87 и 88 от Договора за създаване на ЕО към помощта de minimis (публикуван в Официален вестник на Общността ОВ L 379/28.12.2006), прилаган за частта от проекта, касаеща предоставянето на услуги, включително одит и визуализация на проекта по Елемент „Услуги”.

Допустимият максимален размер на безвъзмездната финансова помощ по Елемент „Услуги” по настоящата процедура за подбор на проекти следва да отговаря на правилата за минимална помощ, определени в Регламент No 1998/2006. Допустимият размер се определя на база натрупване с други минимални помощи, получени от кандидата за последните три финансови години като помощта с натрупване не трябва да надвишава левовата равностойност на 200 000 евро (391 166 лева), определени по официалния курс лев-евро.

Данните за получени минимални и/или друг вид държавни помощи следва да бъдат надлежно посочени от кандидатите в „Декларация за държавни помощи”, попълнена по образец (Приложение Г към Насоките за кандидатстване, включващо и Указания и примери за попълване на Декларацията за държавни помощи). Държавна/минимална помощ се счита за получена от момента на сключване на договор за нейното предоставяне, или от датата на издаване на друг приложим документ, който дава на кандидата юридическото право да я получи. Декларацията за държавни помощи се представя от кандидатите на етап

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

кандидатстване, и впоследствие в случай на одобрение на проектното предложение – при сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ.

ВАЖНО: Общият размер на безвъзмездната финансова помощ, предоставена на всяко едно предприятие във връзка с процедури или индивидуални помощи, обявени в режим „de minimis” (минимална помощ), не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро (391 166 лева) за период от 3 последователни финансови години. Общият размер на минималната помощ предоставена на всяко едно предприятие, осъществяващо дейност в отрасъл „шосеен транспорт”, не може да надхвърля левовата равностойност на 100 000 евро (195 583 лева) за период от 3 последователни финансови години.

Минималната помощ не се натрупва с държавна помощ за същите допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта би превишил интензитета, определен за конкретните обстоятелства на отделния случай, с регламент или решение за групово освобождаване, приети от Комисията.

При определяне дали е спазен максимално допустимия интензитет на помощта съгласно т. 1.6 от настоящите Насоки за кандидатстване, ще се взема предвид общата сума на мерките за публична подкрепа за подпомаганата дейност или проект, независимо от това дали тази подкрепа е финансирана от местни, регионални, национални или общностни източници.

Възстановяването на неправомерно предоставена помощ се извършва по реда на раздел V от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи, приет с ПМС № 61 от 20.03.2007 г., обн. ДВ. бр.26 от 27 март 2007г., съгласно който решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ подлежи на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Когато с решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ не са индивидуализирани получателите на помощ и размерът на сумата, която трябва да се възстанови, администраторът на помощ издава допълнително и акт за установяване на публично вземане по реда на чл. 166, ал. 2 и 3 от ДОПК. Не се разрешава предоставяне на нова държавна помощ на предприятие, което не е изпълнило решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ и не е възстановило изцяло неправомерно получената държавна помощ.

Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства се извършва в съответствие с Указания на Министерство на финансите ДНФ № 7 от 22.12.2010 г. относно отписване и възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз във връзка с регистрирани от Управляващия орган нередности (Приложение Ц към Насоките за кандидатстване).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

1.5. Общ бюджет на процедурата

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедура за подбор на проекти BG161PO003-1.1.04 „Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги” е 48 895 750 лв. (в т.ч. 41 561 378,50 лева от Европейския фонд за регионално развитие и 7 334 362,50 лева - национално съфинансиране). Договарящият орган си запазва правото да не предостави цялата налична сума по процедурата.

Общ размер на безвъзмездната помощ по процедурата	Средства от Европейския фонд за регионално развитие	Национално съфинансиране
48 895 750 лева (25 млн. евро)	41 561 378,50 лева (21,25 млн. евро)	7 334 362,50 лева (3,75 млн. евро)

1.6. Размер и интензитет на безвъзмездната финансова помощ³ (процент на съфинансиране)

Максимален интензитет на помощта по Елемент „Инвестиции”⁴ в зависимост от категорията на предприятието – кандидат:

Категория предприятие ⁵	Интензитет на безвъзмездната финансова помощ по Елемент „Инвестиции” – (максимално допустим % от общите допустими разходи за доставка на оборудване и СМР)
Микро и малки предприятия	70 %
Средни предприятия	60 %
Големи предприятия	50 %

ВАЖНО: За всички категории предприятия, осъществяващи дейност в сектор „Транспорт”, интензитетът на безвъзмездната финансова помощ по Елемент „Инвестиции” е до 50 % от общите допустими разходи по елемента.

³ Интензитетът на безвъзмездната помощ представлява процентно съотношение на размера на безвъзмездната помощ спрямо общата стойност на допустимите разходи по проекта.

⁴ Максималният интензитет на помощта по Елемент „Инвестиции” представлява размерът на помощта, изразен като процент от общите допустими разходи за този елемент по всеки индивидуален проект.

⁵ При определяне на категорията на предприятието, моля, имайте предвид разпоредбите на чл. 3 и 4 от Закона за малките и средни предприятия, които не са в противоречие с определението за МСП съгласно Приложение I към Регламент на Комисията (ЕО) № 800/2008.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Максимален интензитет на безвъзмездната финансова помощ по Елемент „Услуги”⁶:

Категория предприятие	Интензитет на безвъзмездната финансова помощ по Елемент „Услуги” - (максимално допустим % от общите допустими разходи за услуги)	Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ по Елемент „Услуги”
Микро, малки, средни и големи предприятия	50 %	391 166 лв.

ВАЖНО: В съответствие с правилата за минимална помощ, определени в Регламент No 1998/2006, общият размер на всички получени минимални помощи, предоставени на всяко едно предприятие, не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро (391 166 лева), а за предприятията, осъществяващи дейност в отрасъл „шосеен транспорт” 100 000 евро (195 583 лева) за период от 3 последователни финансови години. Посоченото следва да бъде взето предвид от страна на кандидатите при определена на максимално допустимия размер на безвъзмездната финансова помощ по Елемент „Услуги” от настоящата процедура за подбор на проекти.

Допълнително, общите допустими разходи по Елемент „Услуги” могат да бъдат в размер до 50 % от общите допустими разходи по всеки индивидуален проект.

Остатъкът от общите допустими разходи по Елемент „Инвестиции” и съответно по Елемент „Услуги” трябва да бъде финансиран чрез собствени средства на кандидата или от източници, които изключват всякаква публична подкрепа.

ВАЖНО:

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по всеки проект независимо от избраната комбинация от елементи трябва да бъде в следните граници:

- **Минимален размер, при кандидатстване, на безвъзмездната финансова помощ за всички категории предприятия: 200 000 лева;**
- **Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ в зависимост от категорията на предприятието-кандидат:**
  - за микро, малки и средни предприятия: **2 000 000 лева.**
  - за големи предприятия: **3 000 000 лева.**

⁶ Максималният интензитет на помощта по Елемент „Услуги” представлява размерът на помощта, изразен като процент от общата стойност на допустимите разходи за дейности по този елемент по всеки индивидуален проект.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Във връзка с посоченото разпределение на максималните интензитети на безвъзмездната финансова помощ, както и посоченото изискване за максимален размер на помощта в зависимост от категорията на кандидатите, те са длъжни да удостоверят, че:

⇒ са **микро, малко или средно предприятие** по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), като попълнят и представят към проектните предложения Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средни предприятия (Приложение Д към Насоките за кандидатстване, включващо и Допълнителни указания и примери за попълване на Декларацията) **или**, че:

⇒ **не покриват изискванията за микро, малко или средно предприятие** по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП, като попълнят и представят към проектните предложения Декларация за категория на голямо предприятие (Приложение Е към Насоките за кандидатстване, включващо и Указания и примери за попълване на Декларацията).

При спазване на всички посочени изисквания по отношение на интензитета и размера на помощта съответно по Елемент „Инвестиции” и Елемент „Услуги”, кандидатите следва да имат предвид, че не са налице допълнителни ограничения за конкретно съотношение между размера на безвъзмездната финансова помощ по двата елемента на процедурата.

За изчисляване на интензитета на помощта всички използвани данни следва да се вземат преди приспадане на данъци и други такси. За изчисляване на помощта платима на няколко вноски/траншове (т.е. когато кандидатът предвижда да ползва авансово и/или междинно/и плащане/ия, както е посочено в т. 5.7 от Насоките за кандидатстване), помощта следва да бъде сконтирана до нейната стойност към момента на предоставянето, при използване на референтния лихвен процент, използван за нуждите на държавните помощи, приложим към датата на предоставяне на помощта в съответствие с чл. 4 параграф 1 от Регламент на Комисията (ЕО) № 800/2008 и с чл. 2, пар. 3 от Регламент № 1998/2006. Интензитетът на безвъзмездната финансова помощ се изчислява чрез определяне на сконтираната стойност на помощта, изразена като процент от сконтираната стойност на допустимите разходи.

Сконтирането ще се извършва от Управляващия орган с оглед гарантиране, че предоставената безвъзмездна финансова помощ ще бъде съобразена с интензитета за помощта, предвиден в регионалната карта за държавна помощ за България, и с праговете и интензитетите, установени в Регламент на Комисията (ЕО) № 800/2008 и в Регламент № 1998/2006, както и за докладване на помощта.

1.7. Елементи на процедурата

Настоящата процедура за подбор на проекти представлява механизъм за интегрирана инвестиционна и консултантска подкрепа за насърчаване на иновативните дейности на българските предприятия, който включва два основни елемента:

⇒ **Елемент „Инвестиции”** – подкрепата по този елемент цели да стимулира предприятията да инвестират в създаването и развитието на необходимия производствен

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

капацитет за внедряване в производството на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги, резултат от тяхна собствена разработка.

⇒ **Елемент „Услуги”** – подкрепата по този елемент цели да предостави на предприятията достъп до професионални съвети, консултации и други услуги, пряко свързани с внедряването в производството на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги, както и тяхната успешна пазарна реализация.

ВАЖНО: Кандидатите за безвъзмездна финансова помощ могат да представят проектни предложения, включващи комбинация от двата елемента, като елемент „Инвестиции” е задължителен.

Включването САМО на дейности по Елемент „Услуги” е НЕДОПУСТИМО по настоящата процедура.

1.8. Общи правила за провеждане на процедурата за подбор на проекти

Безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура се предоставя чрез провеждане на **процедура за подбор на проекти** съгласно Постановление № 121 на МС от 31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз (ПМС № 121/31.05.2007 г. обн. ДВ, бр. 45/2007 г.). Процедура за подбор на проекти BG161PO003-1.1.04 „Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги”, е:

1. С оглед на фазите за кандидатстване - **открита процедура**⁷ съгласно чл. 12, ал. 1, т.1 от ПМС № 121/31.05.2007 г
2. С оглед начина на подбор на проекти - **процедура на подбор на проекти, покриващи определени изисквания за качество**⁸ съгласно чл. 12, ал. 4, т. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г.
3. С оглед на сроковете за кандидатстване - **процедура с определен срок за кандидатстване**⁹ съгласно чл. 12, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. и конкретно

⁷ При открита процедура всеки кандидат представя проектно предложение, попълвайки съответния формуляр за кандидатстване, изготвен в съответствие с Насоките за кандидатстване. Проектните предложения се оценяват и на база тази оценка се одобряват тези, които ще получат безвъзмездна финансова помощ. Ръководителят на Договарящия орган издава решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и се сключват договори за безвъзмездна финансова помощ.

⁸ Процедура за подбор на проекти, покриващи определени изисквания за качество е тази, при която проектните предложения се оценяват, като за финансиране се одобряват тези проектни предложения, чиято оценка е равна или надвишава предварително обявената по съответната процедура минимална приемлива оценка до покриване на общия размер на предварително определените и обявените финансови средства по съответната процедура.

⁹ Процедура с определен срок на кандидатстване е тази, при която предварително са обявени един или няколко крайни срока за кандидатстване. Проектните предложения, подадени след определените крайни срокове за кандидатстване, не се разглеждат, като в случаите на предварително обявени няколко срока тези проектни предложения могат да се прехвърлят за разглеждане след изтичането на следващия срок.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

процедура с няколко крайни срока за кандидатстване съгласно чл. 12, ал. 8 от ПМС № 121/31.05.2007 г.

Процедура BG161PO003-1.1.04 „Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги” се обявява с няколко крайни срока за кандидатстване, като сесиите за подаване и оценка на проектните предложения са описани подробно в План – графика за изпълнение на процедурата в т. 4.2. от Насоките за кандидатстване, по-долу.

1.9. Партньорство и допустимост на партньорите

По настоящата процедура за подбор на проекти кандидатите участват **индивидуално**, а не съвместно с партньорски или други организации.

1.10. Брой предложения по процедурата

В периода от подаване на дадено проектно предложение по процедурата до получаване на уведомление за одобрение от страна на Договарящия орган, респективно за отхвърляне на проекта (в случай че предложението не е одобрено за финансиране), кандидатът **НЕ МОЖЕ** да подава ново проектно предложение по процедурата. В случай че условието не бъде спазено, то всички проектни предложения, подадени от кандидата ще бъдат изключени от последваща оценка.

В случай че проектно предложение, подадено в рамките на един от указаните крайни срокове за кандидатстване не бъде одобрено за финансиране, след получаване на уведомлението за отхвърляне на проекта от страна на Договарящия орган, кандидатът може да подаде ново проектно предложение в рамките на следващ краен срок за кандидатстване.

В случай че кандидат бъде одобрен за финансиране по настоящата процедура, той може да подаде ново проектно предложение в рамките на следващ краен срок за кандидатстване, но само след приключване изпълнението на предходния одобрен проект по процедурата, т.е. след одобрение от страна на Договарящия орган на представен от страна на бенефициента финален технически и финансов отчет.

Бенефициентът може да получи не повече от една безвъзмездна финансова помощ за една и съща дейност¹⁰.

2. ПРАВИЛА ЗА ДОПУСТИМОСТ ПО НАСТОЯЩАТА ПРОЦЕДУРА

По настоящата процедура за подбор на проекти се прилагат три групи критерии за допустимост, отнасящи се до:

¹⁰ „Дейност” е задача или група от задачи (действие или група от действия), които имат (водят до постигане на) конкретен резултат (резултат/продукт) и чрез които се реализира изпълнението на съответния проект.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

- кандидатите, които могат да участват;
- проекти/дейности, за които се предоставя безвъзмездна финансова помощ;
- видове разходи, които са допустими при определяне размера на безвъзмездната финансова помощ.

2.1. Допустимост на кандидатите

2.1.1. Общи критерии за допустимост на кандидатите

Допустими по настоящата процедура за подбор на проекти са само кандидати, които отговарят на следните общи критерии:

- Да са юридически лица или еднолични търговци, регистрирани съгласно Търговския закон или Закона за кооперациите, **и**
- Да имат най-малко 3 (три) приключени финансови години преди датата на подаване на проектно предложение по процедурата, **и**
- Да имат седалище в България, **и**
- Да са пряко отговорни за изпълнението на дейностите по проекта, а не да действат в качеството на посредник.

Клонове на местни или чуждестранни юридически лица **не могат** да участват в процедурата за подбор на проекти поради липсата на самостоятелна правосубектност.

2.1.2. Специфични критерии за допустимост на кандидатите

В допълнение към горните изисквания, допустими за финансиране по настоящата процедура са кандидати, които внедряват иновативни продукти, процеси или услуги – собствена разработка, включително и когато кандидатът е възложил разработването на внедряваната иновация на други лица или е бил координатор/участник в проект за научно-изследователска и развойна дейност (НИРД), финансиран от донорски или други програми/проекти.

Обстоятелството, че предложената за внедряване иновация е собствена разработка на кандидата се доказва с един или няколко от следните документи: патент за изобретение, свидетелство за регистрация на полезен модел, заявка за патент за изобретение или друг документ, удостоверяващ права върху обекти на интелектуална собственост, налична техническа документация, публикации, доклади, резултати от проведени тестове, изследвания, независими становища от компетентни организации в областта на иновацията и пр., свързани с разработването на иновативния продукт, процес или услуга, както и друга документация, доказваща, че предложената за внедряване иновация е собствена разработка на кандидата или на друго лице, чиито права на интелектуална собственост са/ще бъдат апортирани в капитала на кандидата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

По настоящата процедура са допустими и кандидати, които внедряват иновативни продукти, процеси, услуги, правата по интелектуална собственост, върху които са апортирани в капитала на кандидата от притежателя/ите на тези права. Допустимо е и правата по интелектуална собственост върху иновацията да бъдат апортирани в капитала на кандидата и след получаване на уведомление от страна на Договарящия орган за одобрение на проекта. В този случай, кандидатът следва да представи на етап кандидатстване, Споразумение с притежателя/ите на правата по интелектуална собственост, което урежда правата и задълженията на страните във връзка с апортирането¹¹,

При внедряването на иновативните продукти/процеси/услуги **не трябва да се нарушават чужди права върху интелектуална собственост.**

Когато кандидатът е представил подадена заявка за патент за изобретение, патент или свидетелство за регистрация на полезен модел към проектното си предложение, той трябва да представи и проучване за правен статус, издадено от Патентно ведомство. Проучването за правен статус трябва да отразява включително и собствеността върху патента/свидетелството за полезен модел от момента на първоначалната регистрация, както и обстоятелствата по т. 2.1.4, 1), букви от „а” до „д” от специфичните критерии за недопустимост, посочени по-долу.

Ненарушаването на чужди права върху интелектуална собственост се декларира с Декларация за ненарушаване на чужди права върху интелектуална собственост, попълнена от кандидатите по образец (Приложение Ж към Насоките за кандидатстване).

В случай на одобрение на проекта, Декларацията за ненарушаване на чужди права върху интелектуална собственост (Приложение Ж) става неразделна част от договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

В случай, че по време на или след изпълнението на проекта възникне съдебен спор, касаещ правата върху интелектуална собственост върху продукта/процеса/услугата, внедрявани чрез проект по настоящата процедура за подбор на проекти, то всички съдебни и произтичащи от съдебния спор разходи се поемат от съответния бенефициент. В случай, че съдебният спор приключи с влязло в сила съдебно решение за нарушаване на право върху интелектуална собственост от страна на бенефициента, то той е длъжен да възстанови предоставените по настоящата процедура средства със съответната законна лихва

В случай че на етап кандидатстване, кандидатът е представил Споразумение с притежателя/ите на правата по интелектуална собственост за апортирането им в капитала на кандидата при одобрение на проекта, удостоверяването на апортирането в срок от 30

¹¹ В случай, че правата по интелектуална собственост са съпритежание на повече от едно лице, Споразумението следва да е подписано от всички тях.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

работни дни от сключването на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е изрично условие за влизането му в сила.

2.1.3. Общи критерии за недопустимост на кандидатите:

Потенциалните кандидати не могат да участват в процедурата за подбор на проекти или да получат безвъзмездна помощ, ако:

а) са обявени в несъстоятелност или са обект на открито производство по несъстоятелност, ликвидация, тяхната дейност е поставена под съдебен надзор, са сключили споразумение с кредитори, са преустановили стопанска дейност, са обект на производство, свързано с такива въпроси или се намират в подобна процедура съгласно националните закони и подзаконовни актове;

б) са осъдени за престъпление по служба с влязла в сила присъда;

в) признати са за виновни за тежки правонарушения при упражняване на професионална дейност, доказани с всякакви средства, които Договарящият орган може да обоснове;

г) не са изпълнили задължения, свързани с плащане на вноски за социално осигуряване или плащане на данъци по българското законодателство;

д) са осъдени с влязла в сила присъда за измама, корупция, участие в престъпна организация или всякаква друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Общността.

е) вследствие на друга процедура за възлагане на обществена поръчка или отпускане на безвъзмездни средства, финансирани от бюджета на Общността, са били обявени в тежко нарушение поради неизпълнение на своите договорни задължения.

(ж) понастоящем им е наложено административно наказание за:

- умишлено предоставяне на документи с невярно съдържание при осигуряване на информацията, изискана от УО като условие за участие в настоящата процедура или за непредоставяне на тази информация;

- сериозно нарушение на техните задължения по договори, финансирани от бюджета на Общността.

з) са обект на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности, включително и:

i) които и/или при които член на управителен или контролен орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице¹² по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за

¹² „Свързани лица” са съпружките или лицата, които се намират във фактическо съжителство, роднините по права линия, по сребрена линия - до четвърта степен включително, и роднините по сватовство - до втора степен

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси с ръководителя на Управляващия орган/Договарящия орган;

ii) с които лице, на трудово или служебно правоотношение в Управляващия орган/Договарящия орган до една година от прекратяване на правоотношението е в трудов или друг договор за изпълнение на ръководни или контролни функции или в които такава лице е съдружник, притежава дялове или акции или е управител или член на орган на управление или контрол;

iii) ограниченията по т. ii се прилагат и за кандидатите, които са свързани с дружества, за които са налице обстоятелствата по предходната точка;

iv) е лице или се представлява от лице, което е на трудово или служебно правоотношение в Управляващия орган/Договарящия орган до една година от прекратяване на правоотношението;

v) конфликт на интереси е налице и когато лицето, предоставящо консултантски услуги на кандидата, попада в случаите по т. i – iv.

и) във връзка с кандидатстването за безвъзмездна помощ са представили невярна информация или не са представили изисквана информация;

(й) са опитали да получат или са получили поверителна информация по време на обявата за набиране на проектни предложения или оценката, както и ако са опитали да повлияят на оценителната комисия по време на оценка на сегашни или предишни търгове.

ВАЖНО: Изискванията по точки (б), (в), (д), (е), (ж) и (з) се отнасят **за всички лица, които са овластени да представляват кандидата, и са вписани в Търговския регистър, или са определени като такива в учредителния акт**, когато тези обстоятелства не подлежат на вписване.

Кандидатите са длъжни да декларират, че не попадат в никоя от категориите, посочени в точки от (а) до (й), като попълнят Декларация по чл. 7, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. - Приложение В към Насоките за кандидатстване.

Моля обърнете внимание, че Декларацията по чл. 7, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. следва да бъде подписана от **всички лица, които са овластени да представляват кандидата (независимо от това дали го представляват заедно и/или поотделно и/или по друг начин), и са вписани в Търговския регистър, или са определени като такива в учредителния акт**, когато тези обстоятелства не подлежат на вписване.

Общи насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от Регламент № 1605/2002 и за спазване принципа на безпристрастност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд на ЕС, приети от Съвета за управление на средствата от Европейски съюз (СУСЕС) на 05.02.2010 г. са

включително, както и физически и юридически лица, с които лицето, заемащо публична длъжност, се намира в икономически или политически зависимости, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност и обективност.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

приложени към Оперативното ръководство за изпълнение на проектите, разработено за целите на настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

2.1.4. Специфични критерии за недопустимост

1) Кандидатите не могат да получат финансиране по настоящата процедура в случаите, когато внедряваната чрез проекта иновация, е:

а) предмет на договор за изключителна лицензия, в която лицензополучателят е различен от кандидата по настоящата процедура и лицензодателят не е уговорил в лицензионния договор да има право сам да използва лицензираното изобретение;

б) обезпечение по съдебен иск;

в) обект на особен залог;

г) част от маса по несъстоятелност;

д) обект на неплатени такси, дължими за поддържането на патента/регистрацията полезен модел за текущата година (ако е приложимо).

2) Съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 800/2008 и Регламент (ЕО) № 1998/2006 недопустими по настоящата процедура са:

- кандидати, чиято основна дейност или дейността, за която кандидатстват за финансиране, е в някоя от следните области:

а) сектора на рибарството и аквакултурите, съгласно Регламент (ЕО) № 104/2000;

б) дейности по първично производство на селскостопански продукти, посочени в Приложение I към Договора за създаване на Европейската общност¹³ (Приложение Т към Насоките за кандидатстване);

в) дейности, свързани с преработка¹⁴ и търговия¹⁵ на селскостопански продукти, в следните случаи:

¹³ „селскостопански продукт” означава:

а) продуктите, изброени в Приложение I от Договора за създаване на ЕО (Приложение Т към Насоките за кандидатстване), с изключение на продукти от рибарството и аквакултурите, обхванати от Регламент (ЕО) № 104/2000;

б) продуктите, попадащи под кодове по Комбинирана номенклатура 4502, 4503 и 4504 (коркови продукти);

в) продуктите, предназначени за имитация или заместване на млякото и млечните продукти, посочени в Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета.

¹⁴ „преработка на селскостопански продукти” означава всяко обработване на селскостопански продукт, в резултат на което се получава продукт, който също е селскостопански, с изключение на дейностите, извършвани в стопанството, нужни за приготвяне на животински или растителен продукт за първа продажба.

¹⁵ „търговия на селскостопански продукти” означава съхранение или излагане с цел продажба, предлагане за продажба, доставка или всеки друг начин на пласиране на пазара, с изключение на първата продажба от първичния производител на търговците или преработвателите, и всяка дейност за подготовка на продукта за първа продажба; продажба от първичен производител на крайните потребители се счита за търгуване, ако се осъществява в отделно помещение, предназначено за тази цел.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на такива продукти, закупени от първичните производители или пуснати на пазара от съответните предприятия, или
- когато условие за предоставянето на помощта е същата да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители.

г) дейности във въгледобивния сектор съгласно Регламент на Съвета № (ЕО)1407/2002;

д) регионална помощ в подкрепа на дейности в стоманодобивния сектор¹⁶;

е) регионална помощ в подкрепа на дейности в корабостроителния сектор¹⁷;

ж) регионална помощ в подкрепа на дейности в сектора за производство на синтетични влакна¹⁸;

16 „**стоманодобивен сектор**” означава всички дейности, свързани с производството на един или повече от следните продукти:

а) чугун на блокове и феросплави: чугун за производство на стомана, леярски чугун и друг чугун за производство на стомана, шпигелайзен (желязноманганови сплави) и високовъглеродни желязноманганови сплави, без да се включват други феросплави;

б) суровини и полуготови продукти от желязо, обикновена стомана или специална стомана: лята стомана, на блокове или не, включително блокове за коване на полуготови изделия: блуми, пръти и сляби; листове и листове покалаена ламарина; горещо валцувани коилси, с изключение на производство на лята стомана за леене от малки и средни леярни;

в) готови продукти след гореща обработка на желязо, обикновена стомана или специална стомана: релси, траверси, сглобяеми плоскости, единични плоскости, профили, тежки секции с дебелина 80 mm и по-голяма, валцувани плоскости, профили и секции с дебелина по-малко от 80 mm и плоскости по-тънки от 150 mm, тел, тръби с кръгло сечение и други профили, горещо валцувани вериги и ленти (включително ленти за тръби), плосковалцовани продукти и листове с дебелина 3 mm или повече, плосковалцовани продукти с универсално предназначение с дебелина 150 mm или повече, с изключение на тел и продукти от тел, полирани пръти и железни отливки;

г) готови продукти след студена обработка на желязо: покалаена ламарина, матова ламарина, черна ламарина, галванизирани или с други видове покритие листове ламарина, студено валцувани листове, електролитни листове, ленти за покалаена ламарина, студено валцувани плоскости, във форма на коилси или ленти;

д) тръби: всички безшевни стоманени тръби, запоени стоманени тръби с диаметър, превишаващ 406,4 mm.

17 (а) **“корабостроене”** означава изграждането в Общността на самоходни морски търговски плавателни съдове;

(б) **“кораборемонт”** означава ремонт или поправка в Общността на самоходни морски търговски плавателни съдове;

(в) **“преобразуване на кораби”** означава преобразуване на самоходни търговски плавателни съдове не по-малки от 1 000 бруто тона, при условие, че дейностите по преобразуването налагат радикални промени в товарния план, корпуса, двигателната система или пътническите отделения;

(г) **“самоходни търговски плавателни съдове”** означава:

(i) съдове не по-малки от 100 бруто тона, използвани за транспортиране на пътници и/или стоки;

(ii) съдове не по-малки от 100 бруто тона за извършване на специални услуги (например съдове за драгиране и ледоразбивачи);

(iii) влекачи не по-малки от 365 kW;

(iv) риболовни кораби не по-малки от 100 бруто тона по отношение на експортните кредити и помощта за развитие, ако в съответствие със Споразумението на ОИСП от 1998 г. и с неговите Насоки за официално подпомагане на експортните кредити и неговото и Секторно споразумение за експортното кредитиране на кораби, или което и да е споразумение, изменящо или отменящо всяко от тях, както и в съответствие с нормите на Общността, регулиращи държавните помощи в областта на риболова и сектора на аквакултурите;

(v) незавършените корпуси на корабите, посочени в точки от (i) до (iv), които са на вода и са подвижни.

18 „**сектор за производство на синтетични влакна**” означава:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

- з) придобиване на товарни автомобили, предоставяни на предприятия, които осъществяват сухопътни превози на товари за други лица или срещу възнаграждение;
- и) за дейности, свързани с износа за трети страни или други държави членки, а именно помощи, които са пряко свързани с изнесените количества, с изграждането и функционирането на дистрибуторски мрежи или с други текущи разходи във връзка с износа;
- й) помощите са поставени в зависимост от използването на местни вместо вносни стоки;

- кандидати, които:

- к) са предприятия – обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Европейската комисия, с което дадена помощ се обявява за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар
- л) са предприятия в затруднение¹⁹.

С оглед избягване на прекриването на интервенциите между ОП „Конкурентоспособност” и „Програмата за развитие на селските райони”, подкрепа по настоящата процедура за подбор на проекти не могат да получават:

- Микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на община, посочена в Приложение № 2 към Наредба № 29/2008 г., издадена от министъра на земеделието и храните и/или заявили за подпомагане дейности по проекти, които се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България - Приложение № 2 към Наредба № 29/2008 г. (Приложение У към Насоките за кандидатстване).
- Микропредприятия за преработка и/или маркетинг на горски продукти.
- Предприятия, извършващи основната си икономическа дейност или кандидатстващи за финансиране на дейности, които съгласно КИД 2008 (Приложение Ф към Насоките за

а) екструдирани/текстурирани на всички основни видове влакна и прежди на база полиестер, полиамид, акрил или пропилен независимо от предназначението им, или

б) полимеризация (включително поликондензация), когато е интегрирана в процеса на екстудирани предвид използваното оборудване, или

в) всички спомагателни процеси, които са свързани с едновременното инсталиране на мощности за екстудирани/текстурирани от потенциалния получател или от друго дружество, принадлежащо към същата група, и които при конкретния вид стопанска дейност обикновено са интегрирани в тези мощности предвид използваното оборудване.

¹⁹

„предприятие в затруднение” е това предприятие, при което:

а) първоначално регистрираният капитал е намалял с повече от половината и повече от една четвърт от този капитал е бил загубен през предходните дванадесет месеца;

б) предприятието е дружество с неограничена отговорност, чийто капитал, както е записан в баланса на предприятието, е намалял с повече от половината и повече от една четвърт от този капитал е бил загубен през предходните дванадесет месеца;

в) отговаря на критериите по националното законодателство, за да бъде обект на процедури по обявяване в несъстоятелност.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

кандидатстване) попадат в Сектор С - код на икономическа дейност 10 „Производство на хранителни продукти” и код 11 „Производство на напитки”:

- 10.1 „Производство и преработка на месо; производство на месни продукти, без готови ястия”;
- 10.2. „Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия”;
- 10.3 „Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци, без готови ястия”;
- 10.4. „Производство на растителни и животински масла и мазнини”;
- 10.5. „Производство на мляко и млечни продукти”;
- 10.6 „Производство на мелничарски продукти, нишесте и нишестени продукти”;
- 10.81. „Производство на захар”;
- 10.83 „Преработка на кафе и чай”;
- 10.9 „Производство на готови храни за животни”;
- 11.01. „Производство на спиртни напитки”;
- 11.02. „Производство на вина от грозде”;
- 11.03. „Производство на други ферментирани напитки”;
- 11.04. „Производство на други недестилирани алкохолни напитки”;
- 11.05. „Производство на пиво”;
- 11.06. „Производство на малц”.

ВАЖНО: За да удостоверят, че не осъществяват основната си дейност в специфичните недопустими сектори по процедурата, кандидатите следва да представят към проектните предложения Удостоверение за код на основната икономическа дейност, издадено от Националния статистически институт, а в случай че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър и кодът на икономическата дейност на предприятието е вписан в Търговския регистър, това обстоятелство ще се проверява служебно съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър.

Моля, имайте предвид, че Националната класификация на икономическите дейности - **НКИД-2003**, приета със Заповед № РД-07-242/13.12.2002 на председателя на Националния статистически институт **е изменена** със Заповед № РД 07-317/29.11.2007 г. на Председателя на Националния статистически институт за **утвърждаване на класификация КИД-2008** – Приложение Ф към Насоките за кандидатстване.

КИД-2008 съдържа **Кодова таблица на преход между НКИД-2003 и актуализираната КИД-2008**, която кандидатите следва да използват при определяне на допустимостта съгласно посочения критерий.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

2.2. Допустимост на проектите/дейностите

1) **Продължителност:** Продължителността на всеки проект не следва да надвишава **24 /двадесет и четири/ месеца**, считано от датата на влизане в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

2) **Проектите по настоящата процедура трябва да отговарят на следните общи условия за допустимост:**

- а) да се изпълняват само на територията на Република България;
- б) да включват задължително Елемент „Инвестиции”;
- в) да не се предвижда реализацията им в партньорство с други предприятия/организации;
- г) да отговарят на всички изисквания, посочени в настоящите Насоки за кандидатстване;
- д) да бъдат съфинансирани от страна на кандидата;

ВАЖНО: Кандидатите нямат право да подават проектни предложения по процедурата за вече реализирани дейности или такива, в процес на изпълнение - финансирани от други източници с публичен характер.

3) Видове проекти/допустими дейности:

Допустими по настоящата процедура за подбор на проекти са проекти, които имат за свой основен предмет осъществяването на инвестиции, пряко свързани с производството и внедряването на иновативни продукти, процеси или услуги и **насочени към една или повече от следните цели:**

- ⇒ Стартиране от съществуващо предприятие на нова дейност в друг отрасъл, допустим по настоящата процедура, в допълнение към досегашната дейност;
- ⇒ Разширяване на дейността на съществуващо предприятие;
- ⇒ Диверсификация на продукцията на съществуващо предприятие чрез внедряване на иновативни продукти/процеси/услуги;
- ⇒ Фундаментална промяна на цялостния производствен процес в съществуващо предприятие.

В случаите когато кандидатът е голямо предприятие²⁰ допустими за финансиране са само проекти, които обосновават стимулиращия ефект на безвъзмездната финансова помощ²¹, както следва:

²⁰ Предприятие, което не покрива изискванията за микро, малко или средно предприятие по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия.

²¹ В съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 800/2008 на Комисията относно деклариране на някои категории помощи за съвместими с общия пазар в приложение на членове 87 и 88 от Договора.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

⇒ проектът не би бил осъществен на територията на Република България при липсата на помощ, **и**

⇒ налице е съществено увеличаване на размера на проекта/дейността в резултат на помощта, **и/или** съществено увеличаване на обхвата на проекта/дейността в резултат на помощта, **и/или** съществено увеличаване на общата сума, изразходвана от получателя за проекта/дейността в резултат на помощта, **и/или** съществено увеличаване на скоростта на изпълнение на съответния проект/дейност.

ВАЖНО: Кандидатите за безвъзмездна финансова помощ могат да представят проектни предложения, включващи:

1. Дейности по Елемент „Инвестиции” и Елемент „Услуги”;
2. Дейности само по Елемент „Инвестиции”.

Включването САМО на Елемент „Услуги” е недопустимо.

По елемент „Инвестиции” допустими са следните дейности:

⇒ Закупуване/изработване на ново оборудване, необходимо за внедряване на иновативния продукт, процес или услуга;

⇒ Закупуване на комплектни възли, агрегати, детайли и материали, които се влагат при създаване на части от или на цяла поточна линия за производство на иновативния продукт/реализация на иновативния процес;

⇒ Закупуване/разработване на специализиран софтуер, необходим за внедряването на иновативния продукт, процес или услуга;

⇒ Извършване на ограничени строително-монтажни работи (СМР), когато това е задължително изискване за въвеждане в експлоатация на закупеното по проекта оборудване – разходите за извършване на СМР не трябва да надвишават 20 % от общите допустими разходи по Елемент „Инвестиции”.

По Елемент „Услуги” допустими са следните дейности:

⇒ Услуги, свързани с оптимизиране на технологии за производство, респективно за създаване или реализиране на иновативния продукт, процес или услуга;

⇒ Консултантски и юридически услуги, свързани със закрилата на права върху индустриална собственост на национално и международно равнище върху внедряваните по проекта иновативни продукти/процеси, вкл. проучвания, извършени от Патентно ведомство или правоспособен представител по индустриална собственост; превод и други дейности, извършени с цел придобиване на права в други страни; подготовка на заявка за патент, за регистрация на полезен модел или за регистрация на промишлен дизайн на национално и международно равнище; дейности, свързани с получаване на защитен документ.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Горепосочените дейности са допустими в случай че права по интелектуална собственост възникнат по време на изпълнение на проекта.

Допустимите консултантски и юридически услуги не включват разходи, възникнали по време на изпълнение на проекта, и свързани със съдебни спорове по отношение на внедрявания иновативен продукт, процес или услуга,

⇒ Консултантски услуги, свързани с разработване на бизнес и маркетингови стратегии за реализация на внедрените в производство иновативни продукти, процеси, услуги - извършване на маркетингови проучвания и анализи, планиране на канали за комуникация с пазара и клиентите и др.;

⇒ Консултантски услуги от инженерно-технически характер, свързани с процеса на внедряване на иновативния продукт, процес или услуга.

Други допустими дейности по Елемент „Услуги”, свързани с изпълнението на проектите по настоящата процедура, са:

⇒ Консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура - до 5 % от общите допустими разходи по проекта, но не повече от 10 000 лева;

⇒ Дейности за визуализация на проекта – до 1 % от общите допустими разходи по проекта, но не повече от 5 000 лева;

⇒ Одит на проекта, извършен от регистриран одитор – до 1 % от общите допустими разходи по проекта, но не повече от 30 000 лева.

ВАЖНО: Всички предвидени за изпълнение дейности в рамките на Елемент „Услуги” следва да бъдат пряко свързани с внедряването в производството на съответния иновативен продукт, процес или услуга, и/или с неговата пазарна реализация.

Задължителен краен резултат от изпълнението на дейностите по двата елемента е внедряване в производството на съответния иновативен продукт или процес и респективно, стартиране на дейности по предоставяне на разработваната иновативна услуга от страна на предприятието.

Недопустими по настоящата процедура са следните видове дейности/проекти:

- участие в семинари, работни срещи, изложения;
- спонсирани индивидуални стипендии за учебни занимания или курсове за обучение;
- проекти/дейности, които не предвиждат като краен резултат внедряването в производството на съответния иновативен продукт или процес и респективно, стартиране на дейности по предоставяне на иновативната услуга от страна на предприятието;
- дейности, чието изпълнение е стартирало преди влизането в сила на договора за

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

предоставяне безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура, с изключение на дейностите, свързани с предоставянето на консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по процедурата;

- дейности, които вече са финансирани от други източници;
- дейности от общ маркетингов и рекламен характер.

По елемент „Инвестиции” следните видове проекти/дейности са недопустими:

- закупуване на дълготрайни материални и нематериални активи, които не са пряко свързани с внедрявания иновативен продукт, процес или услуга;
- закупуване на общо компютърно оборудване и софтуер – за административни нужди на предприятието. В случаите, когато се закупува компютърно оборудване/информационни системи, същото трябва да е необходимо за работата на специализираните компютърни приложения;
- закупуване и/или доставка на суровини и ресурси за производство - материали и/или полуобработени компоненти;
- закупуване на оборудване втора употреба;
- извършване на строително-монтажни работи (СМР), когато това не е задължително изискване за въвеждане в експлоатация на закупеното по проекта оборудване;
- закупуване или наемане на транспортни средства²² и съоръжения;

²² За целите на настоящата процедура, понятието „транспортни средства” включва следните дефиниции:

- Съгласно Закона за движението по пътищата:

1. "Пътно превозно средство" е съоръжение, придвижвано по пътя на колела и използвано за превозване на хора и/или товари. Към пътните превозни средства се приравняват трамваите и самоходните машини, когато се придвижват по пътищата.

2. "Моторно превозно средство" е пътно превозно средство, снабдено с двигател за придвижване, с изключение на релсовите превозни средства.

3. "Самоходна машина" е съоръжение или машина, предназначена за извършване на специфични дейности и движеща се или придвижвана по пътищата само по изключение. Такива са: електрокарите, мотокарите, тракторите, тракторните ремаркета и друга самоходна земеделска и горска техника. Самоходната машина е малогабаритна, когато е с теглително усилие до 200 кг, максималната ѝ скорост на движение е до 25 км/час, колеята - до 900 мм, и масата без товар - до 900 кг.

Съгласно Закона за гражданското въздухоплаване:

1. "Въздухоплавателно средство" е всяко средство, което може да получи поддържане в атмосферата за сметка на реакцията на въздуха, освен реакцията на въздуха от земната повърхност.

- Съгласно Закона за железопътния транспорт:

1. „Влак” е подреден и скачен състав от вагони с един или повече локомотиви в работно състояние, снабден със сигнали и влакови документи. Локомотиви, мотрисни влакове, мотриси, моторни дрезини и други моторни возила, несваляеми от пътя, отправени на междугарие, се смятат за влакове.

- Съгласно Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България:

1. „Яхта” е кораб, използван за туризъм, спорт, спортен риболов или развлечение.

2. „Кораб” е всяко самоходно или несамостоятелно плавателно съоръжение от какъвто и да е тип, включително съдове на подводни криле, на въздушна възглавница, подводници, плаващи средства и неподвижни или плаващи платформи, предназначени за плаване по море и/или река, независимо от знамето, под което плава, и което се използва за извършване на една или няколко от следните дейности: превоз на товари, превоз на пътници и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

По Елемент „Услуги” следните видове проекти/дейности са недопустими:

- общи услуги, свързани с обичайната дейност на предприятието (например счетоводни услуги, юридически, посреднически услуги и др., които не са свързани с внедрявания по проекта иновативен процес, продукт или услуга);
- разработване на общи бизнес планове и стратегии за развитие, които нямат отношение към внедряването и пазарната реализация на предлагания иновативен продукт, процес или услуга.

ВАЖНО: Във връзка със спазването на принципа за недопускане под никаква форма на реализиране на печалба от дейностите по проекта, всички натрупани лихви по банкови сметки или други приходи, генерирани по време на изпълнението на проекта, подлежат на възстановяване на Договарящия орган²³.

2.3. Допустимост на разходите

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи”, детайлно описани по-долу. Бюджетът представлява предварителна оценка на очакваните разходи и трябва точно да отговаря на стойността, посочена в проекта. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи. Допустимите разходи трябва да се базират на реални единични цени, а не да бъдат посочвани като обща сума.

По време на оценката на проектните предложения е възможно да бъдат открити обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Тези обстоятелства могат да наложат изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на Оценителната комисия, както и намаляване на бюджета.

Възможните изменения на бюджета **не могат** да доведат до увеличаване на сумата на исканата безвъзмездна помощ по настоящата процедура, нито до увеличаване на процента на съфинансиране от ОП „Конкурентоспособност”.

Условия за допустимост на разходите

багажи; влачене на плавателни съоръжения; извършване на морски услуги и други помощни операции; риболов; експлоатация на други морски богатства, както и други дейности.

²³ Под „печалба” се разбира надвишението на общите приходи над разходите по съответния проект в момента на предявяване на искане за окончателно плащане по предоставената за проекта безвъзмездна помощ. Допълнително, съгласно чл. 11, ал. 1 от ПМС № 236/27.09.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 - 2013 г. (обн. ДВ. бр.80/5.10.2007 г.): „(.....) под „приход” се разбират всички доходи от проекта през периода на неговото изпълнение, получени от продажби, ренти, услуги, събирания/такси, лихви върху предоставени аванси по сключени договори или други еквивалентни приходи”.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

За да бъдат допустими, разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят на следните условия:

1. Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – публичност, прозрачност и реалистичност на предвидените разходи, съчетано с икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

С оглед определяне на реалистичността на предвидените разходи за закупуване на активи и извършване на строително-монтажни работи, кандидатът следва да приложи към формуляра за кандидатстване поне **две оферти за активи** (дълготрайни материални активи и дълготрайни нематериални активи), както **и поне две количествено-стойностни сметки (КСС) за предвидените СМР**. Представянето на една оферта се допуска само в случаите, когато предвиденият за закупуване актив/и може да бъде доставен само от един производител/доставчик, което следва да бъде надлежно обосновано от кандидата в раздел II, т. 6.1.1 от Формуляра за кандидатстване.

Представените оферти/количествено-стойностни сметки са само индикативни и служат за оценка на реалистичността на заложените в Бюджета на проектното предложение разходи за съответните активи/СМР. По тази причина, в раздел II, т. 6.1.2 от Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да посочат **САМО минимални технически и функционални характеристики** на предвидените за закупуване дълготрайни материални и нематериални активи, без да указват марки, модели и други конкретни технически спецификации, които насочват към определени производители, марки и модели.

Оценката на допустимостта на разходите за дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в Бюджета на проектните предложения ще бъде извършвана и в съответствие с разпоредбите на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), т.е. съгласно стойностните прагове на същественост за дълготрайните материални и нематериални активи, определени в ЗКПО или в счетоводната политика на кандидата.

2. Всички разходи трябва да бъдат извършени след датата на влизане в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта, с изключение на разходите за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по процедурата. Разходите за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение трябва да бъдат извършени преди датата на подаване на проекта и след датата на обявяване на настоящата процедура.

3. Да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на Данък добавена стойност (ДДС)), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинния/финалния отчет по проекта от страна на бенефициента. **Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими.**

4. Да са отразени в счетоводната и данъчната документация на бенефициента/ изпълнителя.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

5. Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи.

Бюджетът трябва да отразява както допустимите, така и допълнителните разходи, които са свързани с изпълнението на проекта, но не са допустими за финансиране. По настоящата процедура за допълнителни, но недопустими разходи се считат САМО разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта. Тези разходи следва да се посочват в Работен лист 3 „Допълнителни разходи, свързани с изпълнението на проекта” на Бюджета (Приложение Б към Насоките за кандидатстване). Недопустимите разходи за възстановим ДДС няма да се считат за собствено съфинансиране от страна на бенефициента.

ВАЖНО: При избора на изпълнител на услугата по изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура, независимо от стойността на разходите за консултантски услуги по изготвяне на проектните предложения по процедурата, **кандидатите са длъжни да съберат не по-малко от 3 оферти,** които съдържат техническо и финансово предложение, с оглед спазване на принципите за добро финансово управление, като се съобразят и с допълнителните указания, представени в Глава III от Оперативното ръководство за изпълнение на проектите, разработено за целите на настоящата процедура. Договорът с избрания изпълнител на консултантските услуги по изготвяне на проектното предложение следва да бъде сключен преди датата на подаване на проектното предложение по процедурата и след датата на обявяване на настоящата процедура за подбор на проекти. Дейностите за консултантски услуги трябва да бъдат извършени в периода след обявяване на настоящата процедура до подаване на проектното предложение. Разходите за посочените дейности трябва да бъдат удостоверени с разходооправдателен документ, издаден в посочения период.

Документацията, описана по-горе, следва да бъде приложена към искането за междинно/окончателно плащане.

Неспазването на посочените изисквания ще бъде основание за непризнаване на разходите, извършени от страна на кандидатите за консултантски услуги по изготвяне на проектните предложения по процедурата.

Извършените разходи за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура ще бъдат възстановени само ако с кандидата бъде сключен договор за безвъзмездна помощ, при условие, че същите отговарят на останалите изисквания, посочени в настоящите Насоки за кандидатстване.

2.3.1. Допустими разходи

2.3.1.1. Общи допустими разходи

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Допустимите разходи не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕО) №1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1783/1999, Регламент (ЕО) №1083/2006 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999, Постановление № 62 от 21.03.2007г. на МС за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007 - 2013г. и на Постановление № 236 от 27.09.2007 г. на МС за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г.

2.3.1.2. Специфични допустими разходи

Специфичните допустими разходи по Елемент „Инвестиции” включват:

⇒ Разходи за придобиване на нови машини, оборудване (вкл. компютърно оборудване, необходимо за работата на специализиран софтуер, свързан с внедряването на иновативния продукт, процес или услуга), съоръжения, свързани с внедряване в производството на иновативния продукт, процес или услуга, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставка, инсталиране, изпитване и въвеждане в експлоатация на оборудването/машините/съоръженията²⁴.

⇒ Разходи за закупуване на комплектни възли, агрегати, детайли и материали, които се влагат при създаване на части от или на цяла поточна линия за производство на иновативния продукт, и респективно реализация на иновативния процес;

⇒ Разходи за придобиване (закупуване/разработване) на дълготрайни нематериални активи - специализиран софтуер, необходим за внедряване на иновативния продукт, процес, услуга, включително разходите за доставка, инсталиране, тестване и въвеждане в експлоатация;

⇒ Разходи за изпълнение от външен изпълнител на ограничени строително-монтажни работи (СМР) когато това е задължително изискване за въвеждане в експлоатация на закупеното по проекта оборудване – **не повече от 20 % от общите допустими разходи по Елемент „Инвестиции”**.

В случай, че кандидатът е голямо предприятие (предприятие, което не покрива изискванията за микро, малко или средно предприятие по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия), разходите за придобиване на дълготрайни

²⁴ Разходите за доставка, инсталиране, изпитване и въвеждане в експлоатация на оборудването/машините/съоръженията, следва да бъдат включени в общата стойност на съответните активи, посочени в бюджета на проекта.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

нематериални активи могат да бъдат в размер до 50 % от общите допустими разходи по Елемент „Инвестиции”²⁵.

Оценката на допустимостта на разходите за дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в Бюджета на проектните предложения ще бъде извършвана и в съответствие с разпоредбите на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), т.е. съгласно стойностните прагове на същественост за дълготрайните материални и нематериални активи, определени в ЗКПО или в счетоводната политика на кандидата.

Дълготрайните материални и нематериални активи, придобити със средства по проекта, следва да се използват изключително в предприятието-получател на помощта, да се разглеждат като амортизируеми активи, да са закупени от трети лица при пазарни условия, да бъдат включени в активите на бенефициента и да останат в предприятието и регионал-получател на регионалната помощ за срок от минимум 3 (три) години след приключване на проекта, а в случаите, когато бенефициентът е голямо предприятие – за срок от минимум 5 (пет) години след приключване на проекта.

Допустимо е и придобиването на посочените активи чрез договор за краткосрочен финансов лизинг, при който бенефициентът се явява лизингополучател съгласно условията, посочени в чл. 10, ал. 3 от ПМС № 236/27.09.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г. Лизинговият период следва да е в рамките на изпълнението на проекта. Бенефициентът може да придобие собствеността върху даден актив или чрез договор за финансов лизинг или чрез договор за покупка.

Специфични допустими разходи по Елемент „Услуги”:

- ⇒ Разходи за консултантски услуги, свързани с оптимизиране на технологии за производство, респективно за създаване или реализиране на иновативния продукт, процес или услуга;
- ⇒ Разходи за консултантски и юридически услуги, свързани със защита на правата върху интелектуална собственост по внедряването по проекта иновативни продукти/процеси/услуги, в случай че такива права възникнат по време на изпълнението на проекта. Допустимите консултантски и юридически услуги не включват разходи свързани със съдебни спорове по отношение на внедрявания иновативен продукт, процес или услуга;
- ⇒ Разходи за консултантски услуги, свързани с разработване на бизнес и маркетингови стратегии за пазарна реализация на внедрените в производство иновативни продукти, процеси и услуги – разходи за извършване на маркетингови проучвания и анализи, планиране на канали за комуникация с пазара и клиентите и др.;

²⁵ В съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 800/2008 на Комисията относно деклариране на някои категории помощи за съвместими с общия пазар в приложение на членове 87 и 88 от Договора.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

⇒ Разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер, свързани с процеса на изработване на ново оборудване и/или внедряване на иновативния продукт, процес или услуга.

Други разходи по Елемент „Услуги”, свързани с изпълнението на задълженията по договора:

⇒ Разходи за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура - до 5 % от общите допустими разходи по проекта, но не повече от 10 000 (десет хиляди) лева;

⇒ Разходи за визуализация на проекта – до 1 % от общите допустими разходи по проекта, но не повече от 5 000 (пет хиляди) лева;

⇒ Разходи за одит на проекта (извършен от регистриран одитор) - до 1 % от общите допустими разходи по проекта, но не повече от 30 000 (тридесет хиляди) лева.

Допустими са разходите за визуализация и публичност съгласно чл. 6 от Общите условия към финансираните по Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. договори за безвъзмездна финансова помощ (Приложение Л към Насоките за кандидатстване).

Разходите за одит на проекта са допустими във връзка с ангажиментите на бенефициента, посочени в чл. 13.6 от Общите условия към финансираните по Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, съгласно които доклад за външен одит на счетоводната документация по проекта, извършен от регистриран одитор следва да бъде приложен към искането за окончателно плащане по проекта. Одиторът проверява дали декларираните от бенефициента разходи са действително извършени и платени, точни и допустими в съответствие с договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

ВАЖНО: Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ, получена по елемент „Услуги” не трябва да надхвърля 391 166 лв. с натрупване с други минимални помощи, получени от кандидата за период от 3 последователни финансови години като за кандидати, осъществяващи дейност в отрасъл „шосеен транспорт” този размер е 195 583 лв.

Допълнително разходите по Елемент „Услуги” могат да бъдат в размер до 50 % от общите допустими разходи по проекта.

2.3.1.3 Период на допустимост на разходите

Всички разходи по настоящата процедура за подбор на проекти трябва да бъдат извършени след датата на влизане в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта, с изключение на разходите за

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по процедурата. Разходите за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение трябва да бъдат извършени преди датата на подаване на проекта и след датата на обявяване на настоящата процедура.

Всички разходно-оправдателни документи, свързани с изпълнението на допустимите по проекта дейности, следва да бъдат издадени по време на изпълнение на проекта. Плащанията по тези документи могат да бъдат извършени и след края на проекта, но не по-късно от крайния срок, определен за представяне на финалния отчет за изпълнение на дейностите по проекта. Изключение се допуска само за разходно-оправдателните документи, свързани с ползването на консултантски услуги по изготвяне на проектното предложение по процедурата. Разходно-оправдателните документи, свързани с ползването на консултантски услуги по изготвяне на проектното предложение по процедурата трябва да бъдат издадени преди датата на подаване на проектното предложение и след датата на обявяване на настоящата процедура.

ВАЖНО: При избора на изпълнител на услугата по изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура, независимо от стойността на разходите за консултантски услуги по изготвяне на проектните предложения по процедурата, **кандидатите са длъжни да съберат не по-малко от 3 оферти**, които съдържат техническо и финансово предложение, с оглед спазване на принципите за добро финансово управление, като се съобразят и с допълнителните указания, представени в Глава III от Оперативното ръководство за изпълнение на проектите, разработено за целите на настоящата процедура. Договорът с избрания изпълнител на консултантските услуги по изготвяне на проектното предложение следва да бъде сключен преди датата на подаване на проектното предложение по процедурата и след датата на обявяване на настоящата процедура за подбор на проекти. Дейностите за консултантски услуги трябва да бъдат извършени в периода след обявяване на настоящата процедура до подаване на проектното предложение. Разходите за посочените дейности трябва да бъдат удостоверени с разходооправдателен документ, издаден в посочения по-горе период.

Документацията, описана по-горе, следва да бъде приложена към искането за междинно/окончателно плащане.

Неспазването на посочените изисквания ще бъде основание за непризнаване на разходите, извършени от страна на кандидатите за консултантски услуги по изготвяне на проектните предложения по процедурата.

Извършените разходи за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура ще бъдат възстановени само ако с кандидата бъде сключен договор за безвъзмездна помощ, при условие, че същите отговарят на останалите изисквания, посочени в настоящите Насоки за кандидатстване.

Процедурата за подбор на проекти предвижда възможността за заявяване на авансови плащания срещу представянето на банкова гаранция от страна на кандидата (Приложение О

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

към Насоките за кандидатстване), както и междинни плащания при реално извършени и платени разходи.

2.3.2. Недопустими разходи

Специфични недопустими разходи по процедурата

В допълнение към общите недопустими разходи съгласно приложимото законодателство, по настоящата процедура за безвъзмездна помощ за недопустими се считат и следните разходи:

- непредвидени разходи;
- непреки разходи (административни разходи, режимни и др.);
- разходи за закупуване на оборудване, включително комплектни възли, агрегати и детайли, материали втора употреба;
- разходи за закупуване на резервни части;
- разходи за закупуване на земя;
- разходи за закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения;
- принос в натура. Този принос няма да бъде считан за съфинансиране от страна на бенефициента по настоящата процедура;
- разходи за застраховки;
- разходи за отпускане и управление на кредити;
- разходи за покриване на лихви;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за данъци, включително възстановим ДДС;
- разходи за материали и консумативи за производство;
- разходи за човешки ресурси (персонал, назначен за изпълнение на проекта);
- разходи за командировки на персонала на бенефициента или на други лица, участващи в проекта;
- разходи за дейности по проекти, чието изпълнение е стартирало преди подписването на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, с изключение на разходите за консултантски услуги по изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура;
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по процедурата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

2.4. Допустимост на изпълнителите от страна на бенефициента и правило за произход

В процеса на изпълнение на проектите бенефициентите могат да възлагат на изпълнители (подизпълнители) извършването на определени дейности по проекта. Изпълнителите не са партньори по изпълнението на проекта и се избират в съответствие с изискванията на **Постановление № 55 на МС от 12.03.2007 г.** за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Съвместната оперативна програма за трансгранично сътрудничество „Черно море 2007-2013 г.” и от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, или на **Закона за обществените поръчки (ЗОП)**, или на **Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки**, и с правилата на настоящата процедура.

При избора на изпълнител/и, бенефициентът задължително прилага Закона за обществените поръчки и нормативните актове по прилагането му в случаите, когато се явява възложител по смисъла на чл. 7 и чл. 14, ал. 4. и 5 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) и чл. 1, ал. 4 от Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки (НВМОП).

ВАЖНО: Бенефициентите следва да прилагат **задължително** процедурите за определяне на изпълнител съгласно условията и реда, предвидени в ПМС № 55/12.03.2007 г., **независимо от размера и интензитета на договорената безвъзмездна финансова помощ, като във всички случаи, когато предвидената стойност на разходите за услуги/доставки, включително съфинансирането от страна на бенефициента без ДДС е до 15 000 лева включително (петнадесет хиляди лева), и когато предвидената стойност на разходите за строително-монтажни работи, включително съфинансирането от страна на бенефициента без ДДС е до 45 000 лева включително (четиридесет и пет хиляди лева), бенефициентите са длъжни да съберат не по-малко от 3 оферти**, които съдържат техническо и финансово предложение, с оглед спазване на принципите за добро финансово управление.

При подаване на междинен/финален отчет за изпълнението на проекта, Договарящият орган ще извършва задължителен последващ контрол и проверка за спазване на правилата за избор на изпълнители, като в случай че бъдат констатирани несъответствия, разходите за съответните дейности няма да бъдат признати.

В процеса на изпълнение на сключените договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Договарящият орган ще осъществява предварителен контрол за спазване на правилата за избор на изпълнители от страна на бенефициента съгласно приложимото законодателство единствено в случаите, в които бенефициентът изрично е изявил желание за това.

При подготовката на проектните предложения кандидатите следва да съобразят необходимостта от прилагане на процедури за избор на изпълнител и съответно да посочат това като част от предвидените за изпълнение дейности и да го отразят във времеви график за изпълнение на проекта (раздел II, т. 8 от Формуляра за кандидатстване).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

По настоящата процедура за безвъзмездна помощ **няма** ограничения относно произхода на придобиваните активи.

3. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА

3.1. Документи за кандидатстване

Проектните предложения по настоящата процедура за подбор на проекти трябва да бъдат представени като се използва Формуляра за кандидатстване, приложен към настоящите Насоки (Приложение А), Бюджета на проекта (Приложение Б), както и всички придружителни документи, изискуеми по процедурата и описани по-долу. Следва да се има предвид, че Формулярът за кандидатстване представлява и заявление за помощ по смисъла на разпоредбите на чл. 8, параграф 2 на Регламент на Комисията (ЕО) No 800/2008.

Всички документи се представят на български език без корекции. Документ, чийто оригинал е на чужд език, се представя и в превод на български език, заверен от кандидата (с подпис, печат и думите „Вярно с оригинала”).

Всеки пропуск, грешка и/или несъответствие, отчетени в Списъка за проверка на административното съответствие към Формуляра за кандидатстване може да доведе до отхвърляне на проектното предложение.

Моля обърнете внимание, че само Формулярът за кандидатстване и публикуваните приложения към него, Бюджетът, както и изискуемите придружителни документи ще бъдат оценявани. Затова, изключително важно е тези документи да съдържат **ЦЯЛАТА** **необходима информация.**

Формуляри за кандидатстване, попълнени на ръка няма да бъдат разглеждани.

ВАЖНО: Бюджетът трябва да бъде представен във формат Excel, на български език в съответствие с образеца, приложен към настоящите Насоки за кандидатстване, с попълнени 3 работни листа: „Общи допустими разходи”, „Източници на финансиране” и „Допълнителни разходи, свързани с изпълнението на проекта”. Бюджетът трябва да бъде приложен на хартиен и електронен носител. При съставянето на бюджета следва да се има предвид, че той ще бъде разходван като се спазват правилата на приложимото национално законодателство, както следва:

- Закон за обществените поръчки;
- Наредба за възлагане на малки обществени поръчки;
- ПМС 55/12.03.2007г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Съвместната оперативна програма за

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

трансгранично сътрудничество „Черно море 2007-2013 г.” и от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Кандидатите следва да съобразят, че съгласно посоченото национално законодателство, редът за провеждане на процедурите за определяне на изпълнител/и се определя въз основа на стойността и предмета на услугата, доставката или СМР, независимо в кой раздел или перо на бюджета са предвидени съответните разходи. Не се допуска разделяне на предмета на услугата, доставката или СМР с цел заобикаляне прилагането на посочените нормативни актове.

Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в бюджета. При оценката на проектното предложение за валиден се счита **САМО бюджет, приложен на хартиен носител.**

3.1.1. Списък на документите за кандидатстване

Кандидатите по процедурата за безвъзмездна финансова помощ следва да представят:

1) Основни документи:

- а) Формуляр за кандидатстване – **Приложение А** към Насоките за кандидатстване;
- б) Бюджет на проекта – **Приложение Б** към Насоките за кандидатстване (включва 3 работни листа: „Общи допустими разходи”; „Източници на финансиране”; „Допълнителни разходи, свързани с изпълнението на проекта”);

Основните документи – Формуляр за кандидатстване и Бюджет следва да бъдат представени на хартиен и на електронен носител.

ВАЖНО: Моля имайте предвид, че в Раздел III от Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да попълнят Декларация, че кандидатът е запознат с условията за кандидатстване, че не е предприятие в затруднение и за нефинансиране от други източници и негенериране на приходи от проекта.

Декларацията е неразделна част от Формуляра за кандидатстване и се попълва и подписва от официалния/те представител/и на кандидата. В случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, се попълват данните и Декларацията се подписва на всяка страница от всички тях.

2) Придружителни документи:

- а) Декларация по чл. 7, ал. 7, т. 1 от на ПМС № 121/31.05.2007 - попълнена по образец (**Приложение В**) и подписана от **всички** лица, **оправомощени да представляват кандидата (независимо от това дали заедно и/или поотделно, и/или по друг начин)** и вписани в Търговския регистър или определени като такива в учредителния акт, когато тези обстоятелства не подлежат на вписване - **оригинал**;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

- б) Декларация за държавни помощи – попълнена по образец (**Приложение Г**) – **оригинал**;
- в) Декларация за обстоятелства по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия – попълнена по образец (**Приложение Д**, включващо и допълнителни указания и примери за попълване на декларацията) – **оригинал** (приложимо в случаите, когато кандидатът е микро, малко или средно предприятие по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП).
- г) Декларация за категория на голямо предприятие - попълнена по образец (**Приложение Е**, включващо и Указания и примери за попълване на декларацията) – **оригинал** (приложимо в случаите, когато кандидатът не покрива изискванията за микро, малко или средно предприятие по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП).
- д) Декларация за ненарушаване на чужди права върху интелектуална собственост – попълнена по образец (**Приложение Ж**) – **оригинал**;

ВАЖНО: Официалният/те представител/и на кандидата **няма/т право да упълномощава/т други лица да подписват и подават посочените декларации**, тъй като с тях се декларират данни, които декларатора декларира в лично качество или данни за представляваното от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

Декларациите по т. б), в), г) и д) се попълват и подписат от официалния/те представител/и на кандидата. В случаите, когато предприятието се представлява заедно от няколко физически лица, се попълват данните и Декларациите се подписват от всички тях. Посочените Декларации следва да бъдат датирани към датата на подаване на проектното предложение по настоящата процедура.

При декларариране на неверни данни от страна на кандидатите, Договарящия орган ще уведомява органите на прокуратурата.

е) Следните документи, относими и отразяващи разпределението на капитала за периода, за който се декларират данни в Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия, и респективно в Декларацията за категория на голямо предприятие:

- *Книга за акционерите и устав* - приложимо за акционерните дружества с поименни акции и за командитните дружества с акции;
- *Дружествен договор* - приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- *Устав* - приложимо за кооперациите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Посочените документи се представят **като копие, заверено от кандидата²⁶**, в случай, че не са оповестени в търговския регистър.

В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър, и посочените документи са оповестени в Търговския регистър, същите не следва да се прилагат към проектното предложение, като ще се проверяват по служебен път съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър.

ж) Копия на документи, доказващи наличието на квалификация и професионален опит на ръководния персонал на кандидата, както и на екипа за внедряване на иновацията (посочен в Раздел I - т. 3.1. и т. 3.2 от Формуляра за кандидатстване) – **копия, заверени от кандидата;**

з) Удостоверение за актуално състояние, издадено от съответния съд не по-рано от 3 месеца преди датата на подаване на проектното предложение – **копие, заверено от кандидата.** В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър, Удостоверение за актуално състояние не следва да бъде прилагано към проектното предложение, като обстоятелството ще се проверява по служебен път съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър;

и) Удостоверение от Националния статистически институт (НСИ) относно кода на основната икономическа дейност на кандидата – **копие, заверено от кандидата.** В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за Търговския регистър и кодът на икономическата дейност на предприятието е вписан в Търговския регистър²⁷, Удостоверение от НСИ не следва да бъде прилагано към проектното предложение, като обстоятелството ще се проверява по служебен път съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за Търговския регистър;

й) Техническа документация, публикации, доклади, резултати от проведени тестове, изследвания, независими становища от компетентни организации в областта на иновацията, друга документация, изготвена от кандидата във връзка с разработване на иновацията, обект на внедряване по проекта и доказваща, че иновацията е собствена разработка на кандидата **или** Патент за изобретение **или** Свидетелство за регистрация на полезен модел за иновацията, внедрявана по проекта, издадени от Патентно ведомство или друг документ, удостоверяващ права върху обект на интелектуална собственост **или** Заявка за патент за изобретение на продукта/процеса, внедряван чрез проекта. - **копие, заверено от кандидата**

к) Проучване за правен статус, извършено от Патентно ведомство, приложимо в случаите, когато кандидатът е представил подадена заявка за патент за изобретение, патент за изобретение или свидетелство за регистрация на полезен модел. Проучването за правен статус следва да отразява собствеността върху патента/свидетелството за полезен модел от момента на първоначалната регистрация, както и обстоятелствата по т. 2.1.4 от от Насоките

²⁶ Копие, заверено от кандидата – копие, заверено с подпис, печат и думите „Вярно с оригинала”

²⁷ В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър, той следва да се увери, че кода на основната му икономическа дейност е вписан в търговския регистър към датата на подаване на проектното предложение по процедурата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

за кандидатстване - т. 1), букви от „а” до „д” от специфичните критерии за недопустимост – **копие, заверено от кандидата;**

л) Споразумение между кандидата и притежателя/ите на правата по интелектуална собственост, което урежда правата и задълженията на страните²⁸ във връзка с апортирането им в капитала на кандидата (приложимо в случай, че правата по интелектуална собственост върху внедряваната по проекта иновация ще бъдат апортирани в капитала на кандидата след одобрение на проекта) - **копие, заверено от кандидата;**

м) Икономическа и/или финансова оценка на внедряваната по проекта иновация и/или маркетингово проучване за възможностите за пазарна реализация на иновативния продукт/процес/услуга, извършени от независим/и експерт/и (незадължителни документи, които се представят по преценка на кандидата) – **копие, заверено от кандидата;**

н) Други документи в подкрепа на иновативността на внедрявания продукт/процес/услуга - например, проучвания, извършени от Патентно ведомство или от лицензиран представител по индустриална собственост, независима оценка от експерт в съответната научна област за иновативност на продукта/процеса/услугата и др. (незадължителни документи, които се представят по преценка на кандидата) – **копие, заверено от кандидата;**

о) Най-малко две оферти²⁹ за всяка отделна инвестиция в активи (една оферта при липса на повече от един производител/доставчик на съответния актив, която липса следва да бъде надлежно обоснована в раздел II, т. 6.1.1 от Формуляра за кандидатстване) с предложена цена от производител/доставчик – оригинал³⁰ или копие, заверено от кандидата;

п) Най-малко две количествено-стойностни сметки по видове СМР, с предложена цена от изпълнител, съответстваща на техническото задание - **оригинал или копие, заверено от кандидата** (приложимо само в случай, че по проекта се предвижда изпълнение на СМР по Елемент „Инвестиции” на процедурата).

р) Снимки, които показват настоящото състояние на всички сгради и помещения – обект на строително-монтажни работи (СМР) – приложимо само в случаите, когато по проекта се предвижда изпълнението на СМР по Елемент „Инвестиции” на процедурата, като броя на снимките е по преценка на кандидатите.

с) Отчет за приходите и разходите и Счетоводен баланс за последните 3 (три) приключени финансови години към датата на подаване на проектното предложение³¹ - **копие, заверено**

²⁸ В случай, че правата по интелектуална собственост са съпритежание на повече от едно лице, Споразумението следва да е подписано от всички тях.

²⁹ В случай, че офертите са представени на чужд език, то те задължително следва да бъдат придружени от превод на български език, заверен от кандидата с подпис, печат и думите „Вярно с оригинала”.

³⁰ Оригинал на оферта – оферта с мокър подпис и печат на издателя.

³¹ Съгласно чл. 32, ал. 3 от Закона за счетоводството „Годишните финансови отчети на едноличните търговци, които не подлежат на задължителен независим финансов одит и на които размерът на нетните приходи от

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

от кандидата. В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър и посочените документи са оповестени в търговския регистър към датата на кандидатстване, това обстоятелство ще се проверява по служебен път съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър;

г) Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд и Справка за приходите и разходите по видове икономически дейности³² за последната приключена финансова година към датата на подаване на проектното предложение (в случай, че кандидатът е едноличен търговец и за него са приложими разпоредбите на чл. 32, ал. 3 от Закона за счетоводството, вместо Справка за приходите и разходите по видове икономически дейности, той следва да представи Справка за производството и продажбите на промишлени продукти³³) – **копие, заверено от кандидата.** В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър и посочените документи са оповестени в търговския регистър към датата на кандидатстване, това обстоятелство ще се проверява по служебен път съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър;

у) Годишна данъчна декларация с входящ номер от Националната агенция за приходите (НАП)³⁴ на кандидата за последната приключена финансова година към датата на подаване на проектното предложение – **копие, заверено от кандидата.**

ф) Счетоводна политика на кандидата – **копие, заверено от кандидата.**

ВАЖНО:

Кандидатите следва да се уверят, че всички документи са представени в изискуемата форма (всички декларации са попълнени, датирани и подписани, в случаите когато се изисква даден документ да бъде представен като копие, заверено от кандидата – условието е изпълнено, като е поставен подпис, печат и думите „Вярно с оригинала”).

В случай, че изискуемата форма на придружителните документи е „копие, заверено от кандидата”, но същите са представени в оригинал или нотариално заверено копие, проектното предложение няма да бъде отхвърлено за несъответствие с изискуемата форма.

В случай, че кандидат не е представил някой от посочените **придружителни документи** или ги е представил, но не са в изискуемата форма, същите могат да бъдат изискани допълнително от Оценителната комисия. При липса и/или несъответствие с горния списък с

продажби за текущата година не надхвърля 100 000 лв., могат да се състоят само от отчет за приходите и разходите”.

³² Посочените документи са част от Годишния отчет за дейността на кандидата за последната приключена финансова година към датата на подаване на проектното предложение по процедурата. Съгласно чл. 92, ал.3, чл.219, ал.4, чл.252, ал.2, чл.259, ал.3 от ЗКПО и чл.51 от ЗДФЛ, юридическите и физическите лица заедно с годишната данъчна декларация подават и Годишен отчет за дейността (в сила от 01.01.2010 г.).

³³ В случай, че кандидатът е едноличен търговец, за който са приложими разпоредбите на чл. 32, ал. 3 от Закона за счетоводството, той подава Годишен отчет за дейността на едноличните търговци, който включва „Справка за производството и продажбите на промишлени продукти”.

³⁴ В случай, че данъчната декларация е подадена по електронен път, кандидатите следва да представят копие от полученото електронно съобщение, което съдържа входящ номер и дата на подаване на декларацията – копие, заверено от кандидата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

изискуеми придружителни документи, същите могат да бъдат изискани за допълнително предоставяне от страна на кандидатите само веднъж, като за целта ще бъде предоставян срок от 7 (седем) календарни дни от датата на получаване на писменото искане за предоставяне на допълнителни разяснения/документи. Допълнително изисканите документи трябва да бъдат получени в запечатан плик с препоръчана поща, по куриер или да бъдат доставени на ръка на указания в писменото искане адрес на Договарящия орган. В случай, че документите се изпращат с препоръчано писмо или по куриер, копие от товарителницата следва да бъде изпратено по факс: (02) 80 75 308, в деня на изпращане на документите, като за валидна се счита датата на издаване на товарителницата.

В случай на непредставяне на изискан документ след изискването му, или повторното му представяне, но не в изискуемата форма, или представянето му, но след изтичане на определения срок от 7 календарни дни, респективно представянето на товарителница, издадена след изтичане на определения срок, проектното предложение ще бъде отхвърлено само и единствено на това основание.

Представената информация и документи в никакъв случай и при никакви обстоятелства не трябва да променят първоначалните условия на представените проектни предложения.

В случай, че липсва някой от изброените по-горе основни документи (Формуляр за кандидатстване – Приложение А и Бюджет на проекта – Приложение Б, същите не могат да бъдат допълнително изисквани от кандидатите.

ВАЖНО! При деклариране на неверни данни от страна на кандидатите ще бъдат уведомявани органите на прокуратурата.

3.2. Къде и как се изпращат проектните предложения

Проектните предложения трябва да бъдат получени в запечатан плик с препоръчана поща, по куриер или да бъдат доставени на ръка на адресите на териториалните звена на Междинното звено – ИАНМСП, изброени в Приложение Х.

Проектни предложения, представени по друг начин (напр. по факс или ел.поща), няма да бъдат разглеждани.

Всички документи следва да бъдат представени **в 1 оригинал и 2 копия**. Придружителните документи следва да бъдат подредени в последователността, указана в приложения Списък за проверка в края на Формуляра за кандидатстване. Формулярът за кандидатстване, и Бюджетът трябва да бъдат представени и на електронен носител. Електронното копие трябва да бъде попълнено във формат Word/Excel, а не сканирано. Електронният и хартиеният носител на проектното предложение трябва да бъдат изцяло идентични.

Основните документи (Формуляр за кандидатстване – Приложение А, Бюджет – Приложение Б, който включва 3 работни листа: „Общи допустими разходи”, „Източници на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

финансиране” и „Допълнителни разходи, свързани с изпълнението на проекта”), **трябва да бъдат представени като отделни електронни файлове.**

Върху външния плик трябва да бъде отбелязан следният текст:

- Име, БУЛСТАТ/ЕИК, адрес, телефон, факс и електронна поща на кандидата;
- Наименование на проектното предложение;
- „За участие в процедура за подбор на проекти BG161PO003-1.1.04: „Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги” по ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г.;
- Означението: „Да не се отваря преди началото на сесията по отваряне на проектните предложения по процедурата”.

Кандидатите трябва да се уверят, че проектните предложения са напълно окомплектовани и отговарят на изискванията, посочени в настоящите Насоки за кандидатстване.

При подаване на проектните предложения и получаването им от служителите на Договарящия орган, проектните предложения се регистрират в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Структурните инструменти на Европейския съюз (ИСУН). При приемане на проектното предложение върху плика се отбелязва регистрационния номер.

Ако проектното предложение е подадено на ръка, служителят издава разписка за получаването му. За проектните предложения, получени по поща или куриер, се изпраща копие от разписката по факс или на указания адрес за кореспонденция на кандидата.

При подаване на проектното предложение на ръка, лицето-приносител на проекта, може по своя преценка да заяви извършването на предварителна проверка за окомплектованост на проектното предложение. Предварителната проверка се извършва от служителя, отговорен за приемането на проекта, като тя представлява проверка за наличието на документите, изброени в т. 3.1.1. „Списък на документите за кандидатстване” от настоящите Насоки, броя на приложените оригинали и копия, наличието на електронно копие и спазването на изискуемата форма за представяне на документите.

Кандидатите следва да имат предвид, че предварителната проверка не включва проверка относно съдържанието на изискуемите документи и не обвързва Оценителната комисия при извършване на оценката на административното съответствие и допустимостта.

Когато е поискана предварителна проверка, проектното предложение се представя в незапечатан плик. В случай че при предварителната проверка се установи липсата на изискуем документ или наличието на документ, подаден във форма, различна от изискуемата, лицето-приносител на проектното предложение, може да подаде проекта след като го комплектова с всички изискуеми документи.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

За предварителната проверка се съставя контролен лист съгласно Приложение Й, който се изготвя в два еднообразни екземпляра. Единият екземпляр от контролния лист се предоставя на лицето - приносител на проектното предложение, а другият екземпляр остава за Договарящия орган. На двата екземпляра на контролния лист се поставя дата, име и подпис на длъжностното лице, извършило проверката и на лицето - приносител на проектното предложение. Когато след извършване на предварителната проверка лицето - приносител желае да подаде проектното предложение, в плика се поставя попълнения контролен лист за извършената проверка и пликът се запечатва.

В случай на подаване на проектното предложение на ръка, лицето-приносител на проекта има право по своя преценка да заяви собственоръчно номериране на страниците на оригинала и копията на проектното предложение. В този случай, лицето-приносител на проектното предложение и служителя, отговорен за приемането на проекта собственоръчно номерират и подписват всяка страница на проектното предложение.

3.3. Краен срок за подаване на проектни предложения

Настоящата процедура се обявява като открита процедура за подбор на проекти, покриващи определени изисквания за качество с определен срок за кандидатстване съгласно чл. 12, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. и конкретно **процедура с няколко крайни срока за кандидатстване** съгласно чл. 12, ал. 8 от ПМС № 121/31.05.2007 г., като сесиите за подаване и оценка на проектните предложения са описани подробно в План – графика за изпълнение на процедурата в т. 4.3. от Насоките за кандидатстване, по-долу.

3.4. Предоставяне на допълнителна информация

Допълнителни въпроси могат да се задават само по електронна поща или по факс на посочените по-долу адреси, като ясно се посочва наименованието на процедурата за подбор на проекти:

Адрес за електронна поща: rdi_2@sme.government.bg

Факс: (02) 80 75 308

Отговорите на въпросите на кандидатите ще бъдат публикувани на интернет страницата на Междинното звено - www.ibsme.org, в срок до 5 работни дни, считано от датата на тяхното получаване.

Публикуваните на интернет страницата на Междинното звено отговори на въпроси са задължителни за прилагане от страна на оценителната комисия по процедурата.

Не могат да се дават отговори, които съдържат становище относно съответствието на проект и/или кандидат с условията за кандидатстване. Няма да бъдат предоставяни отговори на въпроси, зададени по телефона. Няма да бъдат изпращани индивидуални отговори на зададени от кандидатите по процедурата въпроси.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

ВАЖНО: Публикуваните на интернет страницата на Междинното звено - www.ibsme.org отговори на въпроси имат само пояснителен характер и не могат да изменят условията, посочени в настоящите Насоки за кандидатстване.

4. ПРОЦЕДУРА ЗА ПОДБОР НА ПРОЕКТИ

4.1. Оценяване и класиране на проектните предложения

Проверката, оценката и класирането на проектните предложения по настоящата процедура се извършва от Оценителна комисия, определена с акт на Ръководителя на Договарящия орган. Всички проектни предложения, подадени в срок се оценяват в съответствие с Критериите и методологията за оценка на проектните предложения по процедурата - Приложение И към Насоките за кандидатстване. Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата по оценка на постъпилите проектни предложения. Оценката на проектните предложения включва:

Етап 1: Оценка на административното съответствие и допустимостта;

Етап 2: Техническа и финансова оценка.

При оценяване на проектните предложения се одобряват тези, **чиято техническа и финансова оценка е равна или надвишава 60 точки**. В случай, че в процеса на техническа оценка, проектното предложение получи „0” точки при оценката по показател „Новост/ефективност на внедряваната иновация”, „Ефективност и реалистичност на дейностите по проекта от гледна точка постигане на заложените резултати” посочени в таблицата за оценка по-долу (т. 4.1.2.1 от Насоките за кандидатстване) или по показател „Реалистичност на предвидените разходи” посочени в таблицата за оценка по-долу (т. 4.1.2.2 от Насоките за кандидатстване), както и в Приложение И - Критерии и методология за оценка на проектните предложения по процедурата, **предложението ще бъде отхвърлено като несъответстващо на изискванията за качество на проектите по настоящата процедура.**

4.1.1. Оценка на административно съответствие и допустимостта

В процеса на оценка на административното съответствие и допустимостта на проектните предложения по процедурата, ще бъде проверявано дали:

- Проектното предложение се отнася за обявената процедура за подбор на проекти;
- Формулярът за кандидатстване отговаря на всички формални изисквания и на образца, публикуван с настоящите Насоки за кандидатстване;
- Налице са всички основни и придружителни документи като последните са представени и попълнени съгласно изискванията, посочени в т. 3.1.1 от настоящите Насоки за кандидатстване;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

– въз основа на Формуляра за кандидатстване и представените придружителни е налице съответствие на кандидатите и проектните дейности с критериите за допустимост, посочени в т. 2 от Насоките за кандидатстване.

В случай че кандидат не е представил някой от посочените **придружителни документи**, посочени в т. 3.1.1. от Насоките или ги е представил, но не са в изискуемата форма, същите могат да бъдат изискани допълнително от страна на Оценителната комисия. **Допълнително, Оценителната комисия може по всяко време да проверява декларираните от кандидатите данни, както и да изисква разяснения относно документите**, представени съгласно т. 3.1.1. от Насоките за кандидатстване, по-горе. Допълнителни документи/разяснения от кандидатите могат да бъдат изисквани само веднъж, като за целта ще бъде предоставян срок от 7 (седем) календарни дни от датата на получаване на писменото искане за предоставяне на допълнителни разяснения/документи.

Допълнително изисканите документи/разяснения трябва да бъдат получени в запечатан плик с препоръчана поща, по куриер или да бъдат доставени на ръка на указания в писменото искане адрес на Договарящия орган. В случай че документите/разясненията се изпращат с препоръчно писмо или по куриер, копие от товарителницата следва да бъде изпратено по факс: (02) 80 75 308, в деня на изпращане на документите/разясненията, като за валидна се счита датата на издаване на товарителницата. В случай на непредставяне на изискан документ след изискването му, или повторното му представяне, но не в изискуемата форма, или представянето му, но след изтичане на определения срок от 7 календарни дни, респективно представянето на товарителница, издадена след изтичане на определения срок (в случаите когато документите са изпратени с препоръчно писмо или по куриер), проектното предложение ще бъде отхвърлено само и единствено на това основание. В случай на непредставяне на разяснения след изискването им, или представянето на разяснения, които потвърждават недопустимостта на кандидата и/или проекта, или представянето им, но след изтичане на определения срок от 7 календарни дни, респективно представянето на товарителница, издадена след изтичане на определения срок, проектното предложение ще бъде отхвърлено само и единствено на това основание.

Представената информация и документи в никакъв случай и при никакви обстоятелства не трябва да променят първоначалните условия на представените проектни предложения. **Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от Оценителната комисия няма да бъде вземана под внимание.**

Само проектни предложения, преминали успешно оценка на административното съответствие и допустимостта, подлежат на по-нататъшно разглеждане и оценка.

След приключване на оценката на административното съответствие и допустимостта, на интернет страниците на Управляващия и Договарящия орган (www.opcompetitiveness.bg и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

www.ibsme.org) се публикува списък с отхвърлените на този етап на оценка проектни предложения с посочени основанията за това. Кандидатите, чиито проектни предложения са отхвърлени могат да подадат писмени възражения срещу недопускането им до по-нататъшна оценка пред оценителната комисия чрез Ръководителя на Договарящия орган в срок до 5 (пет) работни дни след публикуване на информацията за отхвърляне на проекта на посочените интернет страници.

4.1.2. Техническа и финансова оценка

Техническата и финансовата оценка на проектните предложения се извършва на следните два подетапа:

- а) техническа оценка;
- б) финансова оценка.

4.1.2.1 Техническа оценка

Техническа оценка се извършва само за проектните предложения, които са преминали успешно оценка на административното съответствие и допустимостта.

Критериите за техническа оценка на проектните предложения са обособени в раздели и подраздели, както е указано в Таблицата с критерии за техническа оценка, по-долу. Критериите за техническа оценка на проектните предложения по процедурата са подробно указани в Приложение И към Насоките за кандидатстване – Критерии и методология за оценка на проектните предложения.

Критерии	Макс. брой точки	Източници за проверка
I. Финансова и икономическа стабилност на кандидата	10	Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 6. Отчет за приходите и разходите и Счетоводен баланс за последните 3 (три) приключени финансови години към датата на подаване на проектното предложение
1. Ръст на нетните приходи от продажби през последните 3 приключени финансови години към датата на подаване на проектното предложение по процедурата.	3	Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 6. Отчет за приходите и разходите за последните 3 (три) приключени финансови години към датата на подаване на проектното предложение (Раздел А – ред „Общо за Група Г” от приходната част на Отчета за приходите и разходите за съответната година)
2. Ръст на печалбата преди лихви, данъци и амортизации (ЕБИТДА) за последните 3 приключени финансови години към датата на подаване на проектното предложение по процедурата	4	Отчет за приходите и разходите за последните 3 (три) приключени финансови години към датата на подаване на проектното предложение ЕБИТДА = [Раздел А, т. I “Приходи от оперативна дейност”, ред „Общо за група Г” от приходната част на Отчета за приходите и разходите за съответната финансова година – (Раздел А, т. I “Разходи за оперативна дейност”;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

		ред „Общо за група I” от разходната част на Отчета за приходите и разходите за съответната финансова година - „Разходи за амортизация” от разходната част на Отчета за приходите и разходите за съответната финансова година).
3. Коефициент на задлъжнялост на предприятието за последните 3 приключени финансови години преди датата на подаване на проектното предложение	3	<p>Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 6.</p> <p>Счетоводен баланс за последните 3 (три) приключени финансови години към датата на подаване на проектното предложение</p> <p>Показателят се оценява чрез определяне на стойността на показателя „Коефициент на задлъжнялост” за всяка от последните 3 приключени финансови години преди датата на подаване на проектното предложение по процедурата:</p> <p>1) Коефициент на задлъжнялост за съответната година = Общо задължения / Собствен капитал (Раздел Б + В от пасива на счетоводния баланс за съответната година/ <u>Раздел А</u> от пасива на счетоводния баланс за съответната година);</p> <p>2) Определяне на средноаритметичната стойност на показателя за разглеждания период = Сбор от Коефициента на задлъжнялост за съответната година/3 x 100.</p>
II. Иновативен капацитет на кандидата	10	Формуляр за кандидатстване – Раздел I – т. 4.1. и т. 4.2
1. Опит на кандидата в изпълнението на дейности, свързани с внедряване на иновативни продукти/процеси/услуги	6	Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 4.1
2. Придобити права по интелектуална собственост в резултат от собствена научно-изследователска и развойна дейност (НИРД), извършвана от кандидата	4	Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 4.2 и т. 4.4
III. Иновативност и икономическа жизнеспособност на внедрявания продукт, процес или услуга	25	<p>Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 4.1, т. 4.2, т. 4.3</p> <p>Раздел II, т. 4.3.1, т. 4.3.2, т. 5.3, т. 5.4, т. 7.2, т. 10, т. 11</p> <p>Придружителни документи: Техническа документация, публикации, доклади, резултати от проведени тестове, изследвания, независими становища от компетентни организации в областта на иновацията, друга документация, изготвена от кандидата във връзка с разработване на иновацията, обект на внедряване по проекта и</p>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

		<p>доказваща, че иновацията е собствена разработка на кандидата или на друго лице, чиито права на интелектуална собственост са/ще бъдат апортирани в капитала на кандидата или Патент за изобретение или Свидетелство за регистрация на полезен модел за иновацията, внедрявана по проекта, издадени от Патентно ведомство или друг документ, удостоверяващ права върху обект на интелектуална собственост или Заявка за патент за изобретение на продукта/процеса, внедряван чрез проекта</p> <p>Икономическа оценка на внедряваната по проекта иновация и/или маркетингово проучване за възможностите за пазарна реализация на иновативния продукт/процес/услуга, извършени от независим/и експерт/и (незадължителни документи, които се представят по преценка на кандидата);</p> <p>Други документи в подкрепа на иновативността на внедрявания продукт/процес/услуга - например, проучвания, извършени от Патентно ведомство или от лицензиран представител по индустриална собственост, независима оценка от експерт в съответната научна област за иновативност на продукта/процеса/услугата и др. (незадължителни документи, които се представят по преценка на кандидата).</p>
<p>1. Степен на защита на иновативния продукт, процес или услуга, внедрявани по проекта</p>	<p>5</p>	<p>Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 4.1, т. 4.2</p> <p>Придружителни документи: Техническа документация, публикации, доклади, резултати от проведени тестове, изследвания, независими становища от компетентни организации в областта на иновацията, друга документация, изготвена от кандидата във връзка с разработване на иновацията, обект на внедряване по проекта и доказваща, че иновацията е собственост разработка на кандидата или Патент за изобретение или Свидетелство за регистрация на полезен модел за иновацията, внедрявана по проекта, издадени от Патентно ведомство или друг документ, удостоверяващ права върху обект на интелектуална собственост или Заявка за патент за изобретение на продукта/процеса, внедряван чрез проекта - копие, заверено от кандидата</p>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

2. Значение на внедряването иновация за развитието на научно-технологичната сфера, към която се отнася	5	Формуляр за кандидатстване – Раздел I, т. 4.3, т.4.4; Раздел II - т. 4.3.1, т. 4.3.2. Придружителни документи: Други документи в подкрепа на иновативността на внедрявания продукт/процес/услуга - например, проучвания, извършени от Патентно ведомство или от лицензиран представител по индустриална собственост, независима оценка от експерт в съответната научна област за иновативност на продукта/процеса/услугата и др. (незадължителни документи, които се представят по преценка на кандидата)
3. Новост/ефективност на внедряването иновация	10	ФК – Раздел I, т. 4.3, т. 4.4 Придружителни документи: Други документи в подкрепа на иновативността на внедрявания продукт/процес/услуга - например, проучвания, извършени от Патентно ведомство или от лицензиран представител по индустриална собственост, независима оценка от експерт в съответната научна област за иновативност на продукта/процеса/услугата, икономическа, финансова оценка на предлаганата за внедряване иновация и др. (незадължителни документи, които се представят по преценка на кандидата)
В случай, че проектното предложение получи „0” точки по показател „Новост/ефективност на внедряването иновация”, предложението ще бъде отхвърлено като несъответстващо на изискванията за качество на проектните предложения по настоящата процедура.		
4. Икономическа приложимост и жизнеспособност на внедрявания по проекта иновативен продукт, процес или услуга	5	Формуляр за кандидатстване - Раздел II, т. 5.3, т. 5.4, т. 7.2, т. 10, т. 11 Придружителни документи: Икономическа оценка на внедряването по проекта иновация и/или маркетингово проучване за възможностите за пазарна реализация на иновативния продукт/процес/услуга, извършени от независим/и експерт/и (незадължителни документи, които се представят по преценка на кандидата)
IV. Методология за изпълнение на проекта.	15	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 5.1, т. 5.2, т. 6, т. 7.1, т. 8, т. 9;
1. Съответствие на проекта с целите на ОП „Конкурентоспособност” и настоящата процедура за подбор на проекти	4	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 5.1
2. Съответствие на дейностите с идентифицираните нужди на кандидата	3	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 5.2
3. Ефективност и реалистичност на дейностите по проекта от гледна	5	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 6, т. 7.1, т. 9;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

точка постигане на заложените резултати		
В случай, че проектното предложение получи „0” точки по показател „Ефективност и реалистичност на дейностите по проекта от гледна точка постигане на заложените резултати”, същото ще бъде отхвърлено като несъответстващо на изискванията за качество на проектите по настоящата процедура.		
4. Реалистичност на плана за действие на проекта	3	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 8
V. Степен на готовност на предприятието да внедри иновативния продукт, процес или услуга	10	Формуляр за кандидатстване – Раздел I, т. 3.1 и т. 3.2, т. 5.1, т. 5.2, т. 5.3, Раздел II, т. 4.3.3.
1. Опит на екипа за внедряване на иновацията в планирането, управлението и организацията на технологиите за производство и респективно за предоставяне на услуги, стопанската сфера и пазарната реализация на иновативни продукти/процеси/услуги	3	Формуляр за кандидатстване – Раздел I, т. 3.1 и т. 3.2 Придружителни документи: Копия на документи, доказващи наличието на квалификация и професионален опит на ръководния персонал на кандидата, както и на екипа за внедряване на иновацията (посочен в Раздел I - т. 3.1. и т. 3.2 от Формуляра за кандидатстване)
2. Степен на готовност на предприятието да внедри иновативния продукт, процес или услуга	3	Формуляр за кандидатстване – Раздел I, т. 5.1, т. 5.2, т. 5.3
3. Степен на техническа осъществимост за внедряване на иновацията	4	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 4.3.3 Придружителни документи: Други документи в подкрепа на иновативността на внедрявания продукт/процес/услуга - например, проучвания, извършени от Патентно ведомство или от лицензиран представител по индустриална собственост, независима оценка от експерт в съответната научна област за иновативност на продукта/процеса/услугата и др. (незадължителни документи, които се представят по преценка на кандидата)
VI. Конкурентоспособност на предприятието в резултат на изпълнението на проекта	10	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 5.6
1. Постигане на оптимална себестойност на продукцията/услугите и на производствените разходи при внедряването на предлаганата по проекта иновация	2	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 5.6
2. Подобряване на пазарните позиции на предприятието	2	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 5.6
3. Увеличаване на производствения капацитет и приходите от продажби	6	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 5.6
VII. Съответствие с хоризонталните политики на ЕС	5	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 12

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

(вкл. пряко/непряко положително въздействие върху околната среда, енергийна ефективност, равни възможности, социално включване, заетост, информационно общество)		
VIII. Устойчивост на резултатите от проекта	5	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т.9.2, т. 11
1. Устойчивост на резултатите по проекта	2	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 11
2. Наличие на подходящи и обективно измерими индикатори за очакваните резултати от проекта	3	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т.9.2
Общ брой точки	90	

Следва да се има предвид, че при оценка на съответствието на проектните предложения с хоризонталните политики на ЕС, максимален брой точки по т. VII от критериите за оценка ще получат проектни предложения:

- пряк резултат, от които е създаването на нови работни места;
- пряк резултат, от които е постигане на положителен ефект върху околната среда;
- които предвиждат спазване на принципа на равнопоставеност и превенция на дискриминацията. Европейската Общност насърчава равнопоставеността, както между мъжете и жените, така и между представителите на различните малцинствени групи и се стреми да отстрани всички дейности, водещи до неравнопоставеност (чл. 2 и 3 от Договора за създаване на Европейската общност). В този контекст, настоящата процедура е отворена за всички кандидати, които отговарят на условията, посочени в т. 2.1 от Насоките, независимо от техния пол, етническа принадлежност или вид увреждане. С цел изпълнение на целите за равнопоставеност е задължително съблюдаването от страна на бенефициентите на индикатори, отчитащи равнопоставеността при изпълнението на проекта;
- пряк резултат, от които е насърчаване на използването на информационни и комуникационни технологии.

Във Формуляра за кандидатстване (раздел II, т. 9.2), кандидатите трябва да представят информация за индикаторите за измерване на постигнатите резултати от изпълнението на проекта. Освен индикаторите, относими към конкретния проект, кандидатите следва задължително да включат информация за следните индикатори:

- създадени нови работни места в подкрепените предприятия (брой);
- НИРД проекти, реализирани от подкрепените предприятия (брой);
- реализирани инвестиционни проекти (брой);
- създадени инвестиции в подкрепените предприятия (в лева);

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

- проекти за подобряване на информационно-комуникационните технологии (ИКТ) в предприятията (брой);
- реализирани проекти в подкрепа на бизнеса, предприемачеството и новите технологии (брой);
- НИРД проекти, подкрепени за въвеждане на пазара (брой).

Допълнително могат да бъдат предвидени и други индикатори на ниво Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. съгласно Приложение № 3 на оперативната програма (Приложение Ч към Насоките за кандидатстване), относими към съответното проектно предложение. При изпълнение на проектите, бенефициентите следва да отчитат степента на постигане на индикаторите, съгласно изискванията, посочени в Оперативното ръководство за изпълнение на проектите по процедурата.

Само проектни предложения, получили на подетап техническа оценка 54 или повече точки, подлежат на по-нататъшно разглеждане и оценка.

4.1.2.1. Финансова оценка

Критерии	Оценка	Източник на информация
I. Финансови ресурси и бюджет	Макс. брой точки 10	Формуляр за кандидатстване – Раздел II - т. 3.1, т. 3.2, т. 6
		Бюджет (Приложение Б към Насоките за кандидатстване) Придружителни документи (оферти за предвидените за закупуване ДМА/ДНА; количествено-стойностни сметки за предвидените СМР; Счетоводна политика на кандидата) Отчет за приходите и разходите за последните 3 приключени финансови години към датата на подаване на проектното предложение по процедурата
1. Реалистичност на предвидените разходи (съпоставка с пазарните цени на съответните стоки/услуги)	Макс. брой точки 10	Формуляр за кандидатстване – Раздел II - т. 3.1, т. 3.2, т. 6 Бюджет (Приложение Б към Насоките за кандидатстване) Придружителни документи (оферти за предвидените за закупуване ДМА/ДНА; количествено-стойностни сметки за предвидените СМР; Счетоводна политика на кандидата)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

		Отчет за приходите и разходите за последните 3 приключени финансови години към датата на подаване на проектното предложение по процедурата
В случай, че проектното предложение получи „0” точки по показател „Реалистичност на предвидените разходи”, предложението ще бъде отхвърлено като несъответстващо на изискванията за качество на проектите по настоящата процедура.		
Интензитетът на безвъзмездната финансова помощ и максималният размер на безвъзмездната финансова помощ не надвишават максимално допустимите стойности съгласно настоящите Насоки за кандидатстване	<p>Да</p> ☐	<p>Не</p> ☐
Разходите, за които са предвидени максимални размери и/или процентно съотношение не надвишават максимално допустимите стойности съгласно настоящите Насоки за кандидатстване	<p>Да</p> ☐	<p>Не</p> ☐
		<p>Формуляр за кандидатстване (раздел II, т. 3)</p> <p>Бюджет (Приложение Б)</p> <p>Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (Приложение Д) /респективно Декларацията за категория на голямо предприятие (Приложение Е)</p> <p>Отчет за приходите и разходите за последните 3 приключени финансови години към датата на подаване на проектното предложение по процедурата</p> <p>Бюджет на проекта (Приложение Б към Насоките за кандидатстване)</p>

За финансиране ще бъдат предложени само тези проектни предложения, получили на етап техническа и финансова оценка, 60 или повече точки.

По време на оценката, предложените индикативни цени за инвестиции в активи и извършване на СМР ще подлежат на проверка от страна на Оценителната комисия по отношение на реалистичност спрямо посочените цени в приложените оферти и количествено-стойностни сметки.

В случай, че по време на финансовата оценка се установи надвишаване интензитета на безвъзмездната финансова помощ и/или максималният размер на безвъзмездната финансова помощ, определен в настоящите Насоки за кандидатстване, оценителната комисия служебно го намалява до максимално допустимия интензитет и/или размер.

В случай, че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на определени в настоящите Насоки за кандидатстване максимално допустими разходи и/или процентни съотношения на разходи, оценителната комисия може служебно да намали съответния разход (когато се отнася само до един бюджетен ред) или да изиска от бенефициента да представи коригиран бюджет с намалени съответни видове разходи (когато се отнася до повече от един бюджетен ред).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Извън тази проверка на подетапи техническа оценка и финансова оценка, е възможно да бъдат установени и други обстоятелства, които да изискват допълнителни разяснения и информация от страна на кандидатите относно декларираните обстоятелства и представените документи, съгласно т. 3.1.1 от Насоките за кандидатстване. Допълнителни разяснения от кандидатите могат да бъдат изисквани само веднъж, като за целта ще бъде предоставян срок от 3 (три) календарни дни от датата на получаване на писменото искане за това. Допълнително изискваните разяснения трябва да бъдат получени в запечатан плик с препоръчана поща, по куриер или да бъдат доставени на ръка на указания в писменото искане адрес на Договарящия орган. В случай, че разясненията се изпращат с препоръчно писмо или по куриер, копие от товарителницата следва да бъде изпратено по факс: (02) 80 75 308, в деня на изпращане на разясненията, като за валидна се счита датата на издаване на товарителницата. Предоставяната допълнителна информация (в случай на изискване) не следва да съдържа елементи, водещи до подобряване на първоначалното проектно предложение. При непредставяне на изискваната допълнителна информация или разяснения в срок, респективно представянето на товарителница, издадена след изтичане на определения срок, проектното предложение ще бъде отхвърлено само и единствено на това основание и няма да бъде оценявано по-нататък. Всяка информация, предоставена извън официално изискваната от Оценителната комисия, няма да бъде вземана под внимание.

ВАЖНО: Техническата оценка и финансовата оценка на проектите предложения включва проверка и оценка на реалистичността, ефективността и допустимостта на всички предвидени дейности и разходи. В случай, че в процеса на техническа оценка и финансова оценка оценителната комисия установи наличието на обстоятелства (напр. включени в проектното предложение недопустими и/или неефективни дейности, недопустими и/или нереалистични разходи, дублиране на заложените дейности и/или разходи и др.), това може да доведе до изменение на бюджета на проектното предложение. Следва да се има предвид, че допустимите промени в бюджета не могат да доведат до увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ, както и до увеличаване на процента на съфинансиране от ОП „Конкурентоспособност”.

В случай че проектното предложение **получи „0” точки** при оценката по показател „Новост/ефективност на внедряваната иновация”, „Ефективност и реалистичност на дейностите по проекта от гледна точка постигане на заложените резултати”, посочени в таблицата по-горе (т. 4.1.2.1), или по показател „Реалистичност на предвидените разходи”, посочени в таблицата по-горе (т. 4.1.2.2), както и в Приложение И „Критерии и методология за оценка на проектите предложения”, **предложението ще бъде отхвърлено като несъответстващо на изискванията за качество на проектите по настоящата процедура.**

Поради това, в интерес на кандидата е да планира дейности и да представи бюджет, реалистични и ефективни от гледна точка на целта на проекта и планираните разходи.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

4.2. Процедура за уведомяване и сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ

Решение за отхвърляне на дадено предложение или за неотпускане на безвъзмездна финансова помощ ще бъде взето на следните основания:

- Предложението е непълно или не отговаря в други отношения на поставените условия за административно съответствие;
- Кандидатът не отговаря на условията за допустимост;
- Проектът не отговаря на условията за допустимост (например, не е спазен максималния срок за изпълнение на проекта и т.н.);
- Проектното предложение е получило „0” точки по показател „Новост/ефективност на внедряваната иновация”, „Ефективност и реалистичност на дейностите по проекта от гледна точка постигане на заложените резултати” или по показател „Реалистичност на предвидените разходи”;
- Въпреки че проектното предложение покрива критериите за качество, е налице изчерпване на предвидените средства по процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
- Не са били спазени други критерии, посочени в Насоките за кандидатстване.

Договарящият орган уведомява писмено неуспелите кандидати в срок до 15 работни дни от издаването на решението. В срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението, неуспелите кандидати могат да поискат допълнителни разяснения относно основанията за отхвърляне на проектните им предложения.

ВАЖНО: Решението на Договарящия орган да отхвърли дадено проектно предложение или да не отпусне безвъзмездна финансова помощ е окончателно. Договарящият орган не носи отговорност ако поради грешни и/или непълни данни за кореспонденция, предоставени от самите кандидати, те не получават кореспонденцията с Договарящия орган.

Сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ

Съгласно чл. 29, ал. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г., Договарящият орган уведомява писмено всички одобрени кандидати за решението си в срок до 15 работни дни от издаване на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като ги информира какви допълнителни документи и в какъв срок трябва да ги представят за доказване на обстоятелствата по чл. 7, ал. 7, т. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г.

За целта със Заповед на Ръководителя на Договарящия орган се назначава екип по договаряне, който изготвя уведомления до одобрените за финансиране кандидати, съдържащи покани за сключване на договор съгласно предварително определен график и за представяне на следните документи в съответствие с чл. 7, ал. 7, т. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г.:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

1. Удостоверение, потвърждаващо, че кандидатът не е обявен и не е в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния съд не по-рано от 3 месеца преди датата на представянето му - **оригинал или копие, заверено от кандидата**. В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър, екипът по договаряне извършва служебна проверка на обстоятелството по реда на чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър;
2. Удостоверение, потвърждаващо, че кандидатът не е в процедура по ликвидация, издадено от съответния съд не по-рано от 3 месеца преди датата на представянето му³⁵ - **оригинал или копие, заверено от кандидата**. В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър, екипът по договаряне извършва служебна проверка на обстоятелството по реда на чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър;
3. Удостоверение от Националната агенция по приходите, че кандидатът няма просрочени задължения (издадено не по-рано от 3 месеца преди датата на представянето му) или план за разсрочено погасяване на задълженията, когато има такива - **оригинал или копие, заверено от кандидата**;
4. Свидетелство за съдимост на **всички лица**, представляващи кандидата и вписани в Търговския регистър, или определени като такива в учредителния акт, когато обстоятелството не подлежи на вписване, издадено не по-рано от 3 месеца преди датата на представянето му - **оригинал или копие, заверено от кандидата**.
Когато за някое от горепосочените лица, свидетелството за съдимост подлежи на издаване от чуждестранен орган, същото се представя в легализиран превод - **оригинал или копие, заверено от кандидата**.
5. Нотариално заверено пълномощно, в случаите, когато договорът за безвъзмездна финансова помощ ще бъде подписан от лице, различно от законния/ите представител/и на кандидата, съгласно Удостоверението за актуално състояние или вписванията в Търговския регистър – **оригинал или нотариално заверено копие**.

Посочените документи се представят от одобрените кандидати при сключване на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като преди представяне на договорите за подпис, екипът по договаряне ще извършва проверка за съответствие на кандидатите с изискванията на чл. 7, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 на ПМС № 121/31.05.2007 г. въз основа на представените документи.

Срокът за представяне на посочените документи не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

В случай, че кандидат се яви за подписване на договор с липсващ/и изискуем/и документ/и

³⁵ Представянето на Удостоверение, потвърждаващо, че кандидатът не е обявен в процедура по ликвидация е неприложимо за едноличните търговци.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

и/или несъответстващ/и на изискванията документ/и и декларира в писмен вид причините за това, като приложи/приведе доказателства, че непредставянето на съответния/те документ/и е по независещи от кандидата причини, екипът по договаряне указва допълнителен срок за представяне на необходимите документи.

Договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се сключват с всички кандидати, които представят липсващите и/или несъответстващите на изискванията документи в рамките на допълнително указания срок. С кандидатите, които не представят липсващите документи или отново представят документи, които не съответстват на изискванията, не се сключват договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като на тяхно място ще бъдат поканени за договаряне съответният брой кандидати от резервния списък (в случай, че такъв е съставен), по поредността на класирането им до изчерпване на общия наличен бюджет по процедурата.

Когато при извършване на проверката по същество на представените от кандидатите, документи при сключване на договор за безвъзмездна помощ, се установи несъответствие между декларираните данни на етап кандидатстване и информацията, посочена в представените документи, договор за безвъзмездна финансова помощ не се сключва, като за договаряне ще бъдат поканени съответният брой кандидати от резервния списък (в случай, че такъв е съставен), по поредността на класирането им до изчерпване на общия наличен бюджет по процедурата.

При установяване на декларираните неверени данни от страна на кандидатите по процедурата, ще бъдат уведомявани органите на прокуратурата.

Ако кандидат по одобрен за финансиране проект откаже сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ, се пристъпва към сключване на договор с кандидатите от резервния списък (в случай че такъв е съставен) по поредността на класирането им, до изчерпване на наличния бюджет по процедурата.

Ръководителят на Договарящия орган взема мотивирано решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, и ако преди момента на сключването на договора:

- кандидатът не сключи договор в срока, определен в поканата;
- се установи надхвърляне на прага на допустимите държавни/минимални помощи.

Проверка за липса на двойно финансиране

Преди сключването на договорите за безвъзмездна финансова помощ, екипът по договаряне извършва служебно кръстосана проверка на дейностите, предложени от потенциалните бенефициенти на помощта от ОП „Конкурентоспособност” с оглед избягване на двойно финансиране на дейности.

За извършване на проверката екипът по договаряне използва:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

- Декларация за държавни помощи (Приложение Г към Насоките за кандидатстване);
- Декларация, че кандидатът е запознат с условията за кандидатстване, че не е предприятие в затруднение, за нефинансиране от други източници и негенериране на приходи от проекта (Раздел III от Формуляра за кандидатстване);
- Информацията по чл. 37 от ПМС № 121/31.05.2007 г., подлежаща на публикуване на Интернет страниците на МЗ, на УО и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Република България;
- При съмнение за непълна или невярна информация, предоставена от кандидатите, екипът по договаряне има право да отправя писмени искания/запитвания до Договарящия орган, сключил договор за безвъзмездна финансова помощ по проект със същия кандидат относно предоставяне на допълнителна информация за характера на финансираните дейности;
- Други способи, които по преценка на екипа по договаряне по процедурата са приложими за проверка за липса на двойно финансиране.

Ако в резултат на извършената проверка, се установи наличие на двойно финансиране на проект или на дейности от проекта, Ръководителят на Договарящия орган взема мотивирано решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, на основание чл. 31 от ПМС № 121/31.05.2007 г.

При сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ, бенефициентът подписва Декларация за нередности (Приложение М към Насоките за кандидатстване). **В случай, че към датата на сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване в Декларацията за държавни помощи (Приложение Г), Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (Приложение Д) /респективно Декларацията за категория на голямо предприятие (Приложение Е), Декларацията по чл. 7, ал. 7, т. 1 от ПМС 121/31.05.2007 - (Приложение В), Декларацията за ненарушаване на чужди права върху интелектуална собственост (Приложение Ж), както и Декларацията съгласно Раздел III от Формуляра за кандидатстване, същите се попълват и представят отново.**

Всички посочени декларации са неразделна част от договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

След издаване на решението на Ръководителя на Договарящия орган за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, кандидатите по настоящата процедура за подбор на проекти имат право да поискат допълнителни разяснения в срок до 10 (десет) работни дни от получаване на уведомлението за отхвърляне на проектното предложение, или да подадат жалби/възражения, касаещи дадено проектно предложение по процедурата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Жалби/възражения/искания за допълнителни разяснения, касаещи дадено проектно предложение по настоящата процедура могат да бъдат подавани писмено до Ръководителя на Договарящия орган, включително по електронна поща на следния адрес: jalbi@sme.government.bg. Постъпилите възражения/жалби/искания за разяснения се разглеждат като се извършва необходимата проверка и се изпраща отговор до подателя на възражението/жалбата/искането, съдържащ конкретните основания за отхвърляне на съответното проектно предложение.

Управляващият орган и Междинното звено поддържат регистър на случаите на предоставяне на невярна и/или подвеждаща информация от кандидати в процедури по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Конкурентоспособност” и/или от бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Конкурентоспособност”, които при изпълнение на договор, сключен по проект финансиран от Европейския фонд за регионално развитие, предоставят невярна и /или подвеждаща информация.

Всеки кандидат може да подаде до Ръководителя на Управляващия орган или до Ръководителя на Договарящия орган сигнал за предоставяне на невярна и/или подвеждаща информация от кандидати в процедури по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Конкурентоспособност” и/или от бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Конкурентоспособност”, които при изпълнение на договор, сключен по проект финансиран от Европейския фонд за регионално развитие, предоставят невярна и /или подвеждаща информация за вписване в регистъра и проверка.

4.3. ПЛАН-ГРАФИК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ПРЕЗ 2011 г.

- ▶ **30 декември 2010 г.** – Обявяване на процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO003-1.1.04: „Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги”
- ▶ Провеждане на информационни дни за представяне на процедура BG161PO003-1.1.04 „Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги” – съгласно график, който ще бъде оповестен на интернет страницата на Управляващия орган и Междинното звено – www.opcompetitiveness.bg и www.ibsme.org.
- ▶ **Крайни срокове за набиране на проектни предложения по процедурата през 2011 г.:**
  - Сесия 1 с краен срок за набиране на проектни предложения – 07.03.2011 г.,
  - Сесия 2 с краен срок за набиране на проектни предложения – 09.05. 2011 г.,
  - Сесия 3 с краен срок за набиране на проектни предложения - 11.07. 2011 г.,
  - Сесия 4 с краен срок за набиране на проектни предложения - 12.09. 2011 г.,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

▪ **Сесия 5 с краен срок за набиране на проектни предложения - 14.11. 2011 г.,**

Проектните предложения, подадени след определения краен срок за съответната сесия, ще се прехвърлят за разглеждане след изтичане на срока за набиране на проекти в рамките на следващата поредна сесия. Проектните предложения ще бъдат финансирани по реда на тяхното подаване и класиране до изчерпване на наличния финансов ресурс по процедурата.

ВАЖНО: В случай на останал наличен финансов ресурс по процедурата след извършване на оценката и класирането на проектните предложения, постъпили в рамките на указаните крайни срокове за сесиите през 2011 г., на интернет страниците на Управляващия орган и Междинното звено – www.opcompetitiveness.bg и www.ibsme.org, допълнително ще бъдат оповестени следващи сесии с крайни срокове за набиране на проектни предложения по процедурата.

- ▶ Съгласно чл. 18, ал. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. съставът на оценителната комисия се определя **в срок до 10 работни дни** от изтичане на крайния срок за подаване на проектните предложения.
- ▶ Съгласно чл. 24, ал. 6 от ПМС № 121/31.05.2007 г. **в срок до 5 работни дни** след публикуване на списъка с отхвърлените проектни предложения на **етап оценка на административното съответствие и допустимостта**, кандидатите, чиито проектни предложения са отхвърлени, могат да подадат **писмени възражения** срещу недопускането им до по-нататъшна оценка.
- ▶ Съгласно чл. 24, ал. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г., оценката на проектните предложения, постъпили в рамките на посочения краен срок за кандидатстване по Сесия 1 се извършва в срок до 3 месеца от момента на издаване на акта за определяне състава на оценителната комисия. Оценката на проектните предложения, постъпили в рамките на посочените срокове за кандидатстване по Сесия 2, Сесия 3 и Сесия 4 се извършва в срок до 3 месеца от крайния срок за получаване на проектните предложения за съответната сесия.
- ▶ Съгласно чл. 27, ал. 1 и ал. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г. **в срок до 20 работни дни** след като получи доклада на Оценителната комисия от оценката на проектните предложения, постъпили и оценени през съответната сесия, Ръководителят на **ДО взема мотивирано решение**³⁶ за:
  - одобряване на доклада и предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по предложените проекти;
  - връщане на доклада за преразглеждане, като посочва основанията за това;

³⁶ Съгласно чл. 27, ал. 3 от ПМС № 121/31.05.2007 г., когато в рамките на сроковете по чл. 27, ал. 1 и ал. 2 възникне съмнение за наличие на двойно финансиране, сроковете за вземане на решение от страна на Ръководителя на ДО съгласно чл. 27, ал. 1 и ал. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г. се удължават с 10 работни дни.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

- отхвърляне на доклада и прекратяване на процедурата, като посочва основанията за това.

- ▶ Съгласно чл. 29, ал. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г. в срок от 15 работни дни от издаването на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Договарящият орган уведомява писмено одобрените кандидати и ги информира какви допълнителни документи и в какъв срок трябва да представят в съответствие с чл. 7, ал. 7, т. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г.
- ▶ Съгласно чл. 29, ал. 3 от ПМС № 121/31.05.2007 г., ДО **уведомява писмено неуспелите кандидати в срок 15 работни дни** от вземането на решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като посочва основанията за отхвърлянето им.
- ▶ Съгласно чл. 36, ал. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. **в срок до 30 дни след влизането в сила на решението** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Договарящият орган предлага на бенефициентите по одобрените за финансиране проекти да подпишат договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
- ▶ **Договорите** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура **влизат в сила от датата на подписването им** от страните, с изключение на случаите, когато на етап кандидатстване, кандидатът е представил Споразумение с притежателя/ите на правата по интелектуална собственост за апортирането им в капитала на кандидата, в случай на одобрение на проекта, като апортирането е изрично условие за влизане в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

5. ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента са описани в приложения стандартен Договор за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 (Приложение К) и Общите условия към финансираните по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Приложение Л). **В процеса на изпълнение на проектите, бенефициентите следва да се придържат към правилата и процедурите, описани в Оперативното ръководство за изпълнение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, публикувано за целите на настоящата процедура.**

Изпълнението на проекта, за който е поискана безвъзмездна помощ, стартира веднага след влизането в сила на договора за безвъзмездна финансова помощ. Всички дейности по

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

проекта следва да бъдат изпълнени в рамките на срока за изпълнение на договора, с изключение на дейностите, свързани с ползването на консултантски услуги по изготвяне на проектното предложение по процедурата, които следва да бъдат извършени след датата на обявяване на настоящата процедура и преди датата на подаване на проекта.

Всеки кандидат може да подаде сигнал за наличие на нередности и/или измами или съмнение за нередности и/или измами при провеждане на процедурата за предоставяне на безвъзмездна помощ и/или при изпълнение, съответно отчитане на проекта по реда и при условията, установени в чл. 4 – чл. 10 от Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от Европейския съюз и съгласно подписаната от него Декларация за нередности (Приложение М към Насоките за кандидатстване).

5.1. Специфични условия за изпълнението на проекта

Бенефициентът е задължен да докладва и отчита изпълнението на проекта в съответните отчетни форми и документи, приложени към Оперативното ръководство за изпълнение на договорите по процедурата.

Всички допустими разходи (надлежно доказани със съответната фактура или друг счетоводен документ с еквивалентна доказателствена стойност), могат да бъдат представени за плащане само веднъж – т.е. разходите, за които е поискана безвъзмездна финансова помощ, не могат да бъдат предоставяни за плащане към други източници.

Бенефициентът е задължен да осигури директен достъп (както по време на изпълнението на проекта, така и след неговото приключване) на представители на Договарящия орган и/или Управляващия орган, и/или други одитиращи институции с цел извършването на проверка на място на резултатите от изпълнението на проекта.

Бенефициентът е задължен да поддържа отделна аналитична сметка и счетоводна документация за допустимите разходи по проекта и използването на средствата от безвъзмездната финансова помощ. За повече информация относно сертифициране на разходите вижте Указания на Министерство на финансите ДНФ 05/21.10.2010 г. относно сертифициране на разходите по оперативни програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз – Приложение С към Насоките за кандидатстване, както и ПМС № 179 от 10.08.2010 г. за определяне на механизма за верифициране на разходите и изплащане на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз.

В съответствие с Указания на министъра на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. относно третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Кохезионния фонд на Европейския съюз, издадени на основание §6 от Преходните и заключителни разпоредби на ПМС № 62/21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, бенефициентите са отговорни за администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход. ПМС № 62/21.03.2007 г. въвежда понятието „възстановим данък добавена стойност” и го определя като недопустим разход за съфинансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Бенефициентите са длъжни да следват Указанията на министъра на финансите (Приложение Р към настоящите Насоки за кандидатстване) за определянето на ДДС като „възстановим” и следователно недопустим разход по ОП „Конкурентоспособност” и настоящата процедура, или като „невъзстановим” и следователно допустим разход по ОП „Конкурентоспособност” и настоящата процедура при оформянето на исканията за плащане, документалната отчетност, както и всички други свои задължения по Указанията във връзка с получаване на средства по настоящата процедура.

Бенефициентът е задължен да съхранява всички документи, свързани с изпълнението на проекта в срок от три години след приключването на оперативната програма, съгласно чл. 90, (1) от Регламент на Съвета № 1083/ 2006.

5.2. Окончателен размер на безвъзмездната финансова помощ

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ задължително се фиксира в Договора за безвъзмездна финансова помощ. Фиксираният в договора размер на безвъзмездна финансова помощ се основава на бюджета, който е предварителна оценка на размера на допустимите разходи, необходими за изпълнението на проекта. Фиксираният в договора размер на безвъзмездната финансова помощ е окончателен, но действителният размер на подлежащата на изплащане помощ се определя след приключване на всички допустими дейности по проекта и зависи от тяхното надлежно удостоверяване и одобряване на действително извършените разходи.

5.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта

Ако бенефициентът не може да изпълни дейностите, заложи в договора, Договарящият орган има правото да не извърши плащанията цялостно или частично в зависимост от невъзможността за изпълнение на задълженията от страна на бенефициента.

5.4. Промени в договора и бюджета

Изменение на договора за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на Анекс (допълнително споразумение) към договора по взаимно съгласие на страните, с изключение на случаите и при условията, предвидени в чл. 8 от Общите условия към финансираните по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 договори за безвъзмездна финансова помощ (Приложение Л към Насоките за кандидатстване и неразделна част от договора за безвъзмездна финансова помощ). Анексът към договора не може да нарушава

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

конкурентните условия, съществуващи към момента на сключване на договора и равното третиране на бенефициентите.

Недопустими са промени в бюджета на договора, водещи до увеличаване на първоначално договорения процент и размер на безвъзмездната финансова помощ по договора и/или водещи до превишаване на средствата по бюджетни пера, за които има предварително определен максимален размер, както и прехвърляне на средства между елемент „Инвестиции” и елемент „Услуги”, по които безвъзмездната финансова помощ се предоставя в различен режим на държавна/минимална помощ..

5.5. Наблюдение на изпълнението на проектите и постигане на заложените резултати

Съгласно правилата на Регламент 1083/2006 (чл. 60 (b)) и 1828/2006 (чл. 13(2)), Управляващият орган следва да извършва проверки за удостоверяване на административните, финансовите, техническите и физическите аспекти от изпълнението на проектите. Управляващият орган делегира тези си правомощия на Междинното звено като това делегиране на права не лишава Управляващия орган от правото по негова преценка да извършва част от тези проверки самостоятелно. Проверките могат да бъдат както административни – проверка на документи, предоставени във връзка с възстановяване на разходи, така и проверки на място за изпълнение на дейностите, заложените по проекта. Проверките се извършват на 100% от проектите, като включват техническа и финансова проверка.

5.6. Отчитане на проекта

Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща система за документация и счетоводно отчитане. В хода на изпълнение и при приключването на дейностите по проекта бенефициентът е задължен да изготви и представи на Междинното звено **междинни и финални технически и финансови отчети** (съгласно образците, приложени към Оперативното ръководство за изпълнение на договорите по процедурата) относно неговото изпълнение и постигнати резултати. Тези отчети трябва да посочват и постигането на резултатите и целите на проекта чрез предварително зададените индикатори, както и да показват реалното изпълнение на заложените очаквани резултати. Отчетите трябва да описват и основните проблеми, възникнали по време на изпълнението на проекта, както и как тези проблеми са били решени или причините за това да не бъдат преодоляни. В случай, че не са постигнати предварително заложените резултати от проекта, бенефициентът трябва да предостави подробно обяснение/обосновка за причините.

Допълнително, в хода на изпълнение на проекта Ръководителят на Междинното звено и/или Ръководителят на Управляващия орган, могат да изискат от бенефициента да предостави доклади и/или допълнителна информация относно напредъка, постигнат по проекта.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Всички писмени инструкции и указания на Ръководителя на Междинното звено или Ръководителя на Управляващия орган, свързани с изпълнението на проекта, включително такива, представяни след влизането в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, имат задължителен характер за бенефициентите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

5.7. Плащане

По настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се предвиждат 3 варианта на плащане, както следва:

Вариант 1 (с авансово плащане, междинни и окончателно плащане):

Бенефициентите по настоящата процедура имат право да получат авансово плащане като представят пред Договарящия орган искане за плащане по договор за безвъзмездна финансова помощ (Приложение Н). Авансовото плащане може да бъде в размер до 20% от общия размер на безвъзмездната финансова помощ. Условие за неговото извършване е предоставянето на банкова гаранция от страна на бенефициента (Приложение О към Насоките за кандидатстване), покриваща пълния размер на исканата авансова сума и Финансова идентификационна форма (съгласно образеца, приложен към Оперативното ръководство за изпълнение на договорите по процедурата).

След представяне на посочените документи, Договарящият орган превежда размера на авансовото плащане по банкова сметка на бенефициента, открита за целите на проекта. Бенефициентът може да използва средствата по тази сметка съгласно условията, определени в договора за откриването ѝ. Той има право да поиска междинно плащане чрез представяне за одобрение на междинен технически и финансов отчет при реално изпълнени действия с материален резултат и съответни извършени и платени разходи. За да получи исканата сума, бенефициентът трябва да представи доказателствени документи, които удостоверяват изпълнението на отчетаните дейности/действията и изразходването на средствата. Документите се проверяват, разходите се верифицират и на бенефициента се изплаща тази част от изразходваните средства, която отговаря на процента на безвъзмездната финансова помощ, посочен в договора. **Общият размер на авансовото и междинните плащания не може да надхвърля 80% от стойността на безвъзмездната финансова помощ.**

Размерът на окончателното плащане се изчислява след приключване на проекта, одобряване на финалния технически и финансов отчет като се приспадат сумите по отпуснатите авансови и междинни плащания.

Заявяването на авансово плащане от страна на бенефициентите не е задължително.

Вариант 2 (само междинни плащания и окончателно плащане):

В този случай бенефициентът първоначално заплаща всички разходи по изпълнение на проекта за определен период. За да получи исканата сума за междинно плащане,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

бенефициентът трябва да представи за одобрение междинен технически и финансов отчет при реално изпълнени действия с материален резултат и съответни извършени и платени разходи. Отчетът трябва да съдържа доказателствени документи, които удостоверяват изпълнението на отчитаните дейности/действията и изразходването на средствата (съгласно образците, приложени към Оперативното ръководство за изпълнение на договорите по процедурата). Документите се проверяват, разходите се верифицират и на Бенефициента се изплаща тази част от изразходваните средства, която отговаря на процента на безвъзмездна финансова помощ, посочена в договора. Общият размер на междинните плащания не може да надхвърля 80% от стойността на безвъзмездната финансова помощ. Размерът на окончателното плащане се изчислява след приключване на проекта, одобряване на финалния технически и финансов отчет като се приспадат сумите по отпуснатите междинни плащания.

Вариант 3 (само окончателно плащане):

Окончателното плащане в размер на общата стойност на безвъзмездната помощ, изчислена като се приложи процента, посочен в чл. 3.2. от Договора за предоставяне на безвъзмездна помощ към общите верифицирани разходи. То се извършва след одобрението на финалния отчет от страна на Договарящия орган, в съответствие с чл. 2.4 и чл. 2.5 от Общите условия към финансираните по ОП „Конкурентоспособност” договори, придружен с искане за плащане, подадено в съответствие с образец на Договарящия орган, в срок от 10 работни дни от верифицирането на разходите от страна на Управляващия орган.

В случай, че бенефициентът избере Вариант 1 или Вариант 2, т.е. в случаите, когато плащането на безвъзмездната помощ ще се извърши на няколко вноски (траншове), помощта следва да бъде скантирана до нейната стойност към момента на предоставянето ѝ, при използване на референтния лихвен процент, използван за нуждите на държавните помощи, приложим към датата на предоставяне на помощта в съответствие с чл. 4 параграф 1 от Регламент на Комисията (ЕО) № 800/2008 и с чл. 2, пар. 3 от Регламент No 1998/2006. Референтният лихвен процент се актуализира периодично от Европейската комисия, когато основният лихвен процент се различава през годината с повече от 15 % от средния основен лихвен процент за последните три месеца. Референтният лихвен процент за Република България за съответния период се оповестява на следния интернет адрес: http://www.stateaid-bg.com/finance/opencms/finance/eu_normi/drugi/index.html.

Скантирането ще се извършва от Управляващия орган с оглед гарантиране, че предоставената безвъзмездна финансова помощ ще бъде съобразена с интензитета за помощта, предвиден в регионалната карта за държавна помощ за България, и с праговете и интензитетите за регионална помощ, установени в Регламент на Комисията (ЕО) № 800/2008 и в Регламент No 1998/2006, както и за докладване на помощта.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

5.8. Мерки за информиране и публичност

Всички бенефициенти трябва да прилагат подходящи мерки за публичност и информираност съгласно правилата на Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията от 8 декември 2006 г. относно реда и начина на изпълнение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета за определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и на Регламент 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие.

Бенефициентите са длъжни да упоменат финансовия принос на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. в информацията, изготвяна и предоставяна във връзка с изпълнението на проекта, във всички отчети за изпълнение на договора (междинни и окончателен), както и във всички други документи, отнасящи се до изпълнението на дадена дейност по проекта. Във всички обяви и публикации, свързани с изпълнението на проекта, бенефициентът е длъжен да оповести, че проектът е получил финансиране от ЕФРР чрез ОП „Конкурентоспособност”.

Бенефициентът е длъжен да постави постоянна разяснителна табела на видимо място и със значителен размер след приключване на дейностите по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, ако изпълнявания проект отговаря на следните условия:

- а) Общото публично съфинансиране на дейността надвишава 500 000 евро.
- б) Дейността включва покупка на физически обект (материален актив) или финансира инфраструктурни или строителни дейности.

Табелата се поставя най-късно до 6 (шест) месеца след приключване на дейностите по договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Тя трябва да указва вида и името на дейността (тази информация не трябва да заема повече от 25% от табелата), както и да включва информация за:

- ⇒ Име на проекта (вид и наименование на операцията);
- ⇒ Емблемата на Европейския съюз в съответствие с графичните стандарти, установени в приложение I от Регламент (ЕО) 1828/2006 на ЕК и името на ЕС;
- ⇒ Названието и логото на финансиращия фонд (в случая Европейски фонд за регионално развитие);
- ⇒ Името и логото на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. заедно с думите „Конкурентна България”;
- ⇒ Изявлението, избрано от УО, подчертаващо получената добавена стойност от интервенцията на Общността: „Инвестираме във Вашето бъдеще“/ “Investing in your future”.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Постоянни разяснителни табели се поставят само за проекти, при които общата сума на публичното финансиране надхвърля 500 000 евро и чието изпълнение включва закупуването на физически обект (материални активи) или финансиране на строителни дейности.

Съгласно чл. 8, т. 3 от Регламент (ЕО) 1828/2006 на ЕК бенефициентът трябва по време на изпълнението на проекта да постави информационно табло на мястото на всяка дейност, при която общата сума на публичното финансиране надхвърля 500 000 евро, и чието изпълнение включва закупуването на материални обекти. Информационното табло трябва да съдържа същите задължителни елементи като постоянните разяснителни табели (описани по-горе) и тези елементи да заемат минимум 25 % от площта на таблото. След приключване на проекта информационното табло се замества от постоянна разяснителна табела.

В случаите на закупуване на оборудване е необходимо да се поставят стикери върху всеки актив, закупен по проекта, включващи информация за финансовия принос на ЕС чрез ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г.

Неспазването на правилата за визуализация може да доведе до непризнаване на част или на цялата стойност на извършените разходи.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

6. СПИСЪК С ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НАСОКИТЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

ДОКУМЕНТИ ЗА ПОПЪЛВАНЕ ПРИ ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

1. Формуляр за кандидатстване – **Приложение А** (Приложение I към Договора);
2. Бюджет на проекта – **Приложение Б** (Приложение III към Договора);
3. Декларация по чл. 7, ал. 7, т. 1 от на ПМС № 121/31.05.2007 г. – **Приложение В** (Приложение IV към Договора);
4. Декларация за държавни помощи – **Приложение Г** (Приложение V към Договора);
5. Декларация за обстоятелства по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и указания към нея – **Приложение Д** (Приложение VI към Договора);
6. Декларация за категория на голямо предприятие и указания към нея – **Приложение Е** (Приложение VII към Договора)
7. Декларация за ненарушаване на чужди права върху интелектуална собственост – оригинал - **Приложение Ж** (Приложение VIII към Договора);

ДОКУМЕНТИ ЗА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ

1. Критерии и методология за оценка на проектните предложения – **Приложение И**;
2. Контролен лист за извършване на предварителна проверка при подаване на проектните предложения – **Приложение Й**;
3. Договор за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г.– **Приложение К**;
4. Общи условия към финансираните по Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г., договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ - **Приложение Л** (Приложение II към Договора);
5. Декларация за нередности - **Приложение М** (Приложение IX към Договора)
6. Образец на искане за плащане по договор за безвъзмездна финансова помощ – **Приложение Н** (Приложение X към Договора);
7. Образец на банкова гаранция - **Приложение О** (Приложение XI към Договора);
8. Образец на доклад за фактическите констатации и работно задание за проверка на разходите по договор за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. - **Приложение П** (Приложение XII към Договора).
9. Указания на министъра на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. относно третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз – **Приложение Р**;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

10. Указания на Министерство на финансите ДНФ № 05/21.10.2010 г. относно сертифициране на разходите по оперативни програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз – **Приложение С**;
11. Приложение I към Договора за създаване на Европейската общност – **Приложение Т**;
12. Приложение № 2 към Наредба № 29/2008 г., - **Приложение У**;
13. Класификатор на икономическите дейности /КИД - 2008/ – **Приложение Ф**;
14. Списък с адресите на териториалните звена на Междинното звено (ИАНМСП) - **Приложение Х**;
15. Указания на Министерство на финансите ДНФ № 7 от 22.12.2010 г. относно отписване и възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз – **Приложение Ц**;
16. Приложение № 3 „Индикатори на оперативната програма” на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. – **Приложение Ч**.
17. Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от Националния статистически институт със заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на Председателя на НСИ – **Приложение Ш**.